ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ВІЦЕБСКІ ПРАЛЕТАРЫ

Орган гаркому КП(б)Б, гарсавету і гарпрафсавету.

№ 31 | ПАНЯДЗЕЛАК, 6 ЛЮТАГА 1933 г. | № 31

Москва, ред. газ. "Правда" -2 экз.

У адказ на прамову правадыра аб рабоце у вёсцы.

САМААЧЫШЧАЕМ СВАЕ РАДЫ АД КУЛАКОЎ І ШКОДНІКАЎ.

(В.-Лётчанскі сельсавет).

У адказ на прамову т. Сталіна аб рабоце ў вёсцы калгасьнікі калгасу «Культфронт» праводзяць самаачыстку сваіх радоў ад клясава варожых элемэнтаў. Выгнаны былыя кулакі, вары, гультаі, якія сваёю дзейнасьцю падрывалі гаспадарчую моц калгасу.

Вычышчанымі аказаліся:

Дзядзінкін Янка—сын заможніка, вёўшы падрыўную разлагацельную работу, наўмысьля павялічваў фонд зярна, сена з мэтай распальваньня спажывецкіх тэндэнцый кулакоў—пакінуць менш на насеньне. Актыўна агітаваў за зрыў адгрузкі бульбы ленінградзкім рабочым.

Марцінаў Андрэй—кулак, разбазарыўшы сваю гаспадарку, уступіў у калгас, каб схавацца ад абкладаньня цьвёрдым заданьнем.

Якаўлеў Ягор—вор, лодыр і прагульшчык.

Самацёсава Фядосься—асуджана на 10 год за кражу калгаснай маёмасьці.

Прагнаны былыя кулакі, карыстаўшыяся наймовай рабочай сілай,—Гардзееў і Чыстабаеў.

Агульны сход са здавальненьнем сустрэў самаачыстку калгасу.

Трэба адзначыць, што на сходзе калгасу камсамолец-настаўнік Машэра, ён-жа сэкратар ячэйкі КСМ, праявіў поўную страту клясавай пільнасьці, выступіўшы актыўным абаронцай кулакоў Дзядзінкіна і інш., чым сарваў сход.

На кулацкага падпявалу Машэра гарАНА і КСМ павінны зьвярнуць асаблівую ўвагу.

Брыгадзір «Віцебскага пралетара»
Раскін.

ЛЕПШЫЯ СІЛЫ ФІНАКТЫВУ—НА ПАДРЫХТОЎКУ І ПРАВЯДЗЕНЬНЕ „ДНЮ ПАЗЫКАТРЫМАЦЕЛЯ“.

У лютым па ўсёй краіне праводзіцца «дзень пазыкатрымацеля».

«Дзень пазыкатрымацеля» мае сваёй мэтай давесьці да працоўных мас выходы па пазыках (выйгрышы і працэнты) і забясьпечыць поўнае выкананьне плану рэалізацыі пазыкі «4-га, завяршальнага».

Павінна быць праведзена суцэльная праверка аблігацый ранейшых пазык, знаходзячыхся на руках працоўных. Праверка павінна ахапіць кожны калектыў рабочых і служачых, кожны калгас, саўгас, МТС, кожную вёску.

Адначасова з масавым вытрабаваньнем выплаты выйгрышаў павінна быць праведзена таксама суцэльная праверка становішча ахопу пазыкай працоўных усіх калектываў, як у горадзе, так і ў вёсцы.

Суцэльная праверка аблігацый пазыкатрымацеляў на калектывах павінна быць праведзена сіламі гарадзкіх брыгад, арганізаваных з ліку савецкага, прафсаюзнага актыву, камсоду, ударнікаў дзяржкрэдыту і ашчаднай справы, камсамолу.

Побач з праверачнымі брыгадамі для абслугоўваньня больш буйных пунктаў ашчадкасы павінны арганізаваць таксама спэцыяльныя выязныя ашчадкасы, якія на месцы вытваралі-б выплату выяўленых выйгрышаў і працэнтаў.

Для правядзеньня суцэльнай праверкі аблігацый у вёсцы належыць практыкаваць два способы: падворны абыход насельніцтва вёскі спэцыяльнымі брыгадамі, забясьпечанымі тыражнай табліцай, якія на месцы вытвараюць праверку выйгрышаў, а таксама выплату ў асобных калгасах, саўгасах, МТС і вёсках спэцыяльных брыгад—камісій. Задача гэтых камісій—выявіць і выплаціць выйгрышы, а таксама правесьці суцэльную праверку аблігацый адзінкавых пазыкатрымацеляў.

Пры радзе з арганізацый суцэльнай праверкі аблігацый у сувязі з «днём пазыкатрымацеля» павінна быць значна пашырана і палепшана далейшая работа па абслугоўваньню пазыкатрымацеляў, шляхам арганізацыі дадатковых кіёскаў і сталоў на калектывах, на калгасных рынках, клюбах.

З «днём пазыкатрымацеля» трэба ўвязаць таксама работу па канчатковай раздачы аблігацый ранейшых пазык працоўным і замацавальных талёнаў па пазыцы «4-ы, завяршальны».

Лепшыя сілы прафсаюзнага актыву, камсамолу, камісій садзейнічаньня, лепшыя перадавікі—рабочыя павінны быць мабілізаваны на падрыхтоўку і правядзеньне «дня пазыкатрымацеля».

ДА ПРАЦЭСУ ШКОДНІКАЎ З КАЛГАСУ „ПАРЫСКАЯ КАМУНА“.

Рабочыя і калгасьнікі патрабуюць ад Вярхоўнага суду суровага прыгавору над шкоднікамі калгаснага будаўніцтва.

ЖОРСТКА ПАКАРАЦЬ ВОРАГА,—ПАТРАБУЮЦЬ ЯЛАГІНЦЫ.

Заслухаўшы інфармацыю старшыні Ялагінскага сельсавету тав. Паўлючэнка аб шкодніцтве кулацкай антысавецкай групы ў калгасе імя Паркамуны—Шумнянскага сельсавету, пленум Ялагінскага сельсавету сумесна з актывам і старшынямі калгасаў мабілізуе сябе на ўдарную і непрымірымую барацьбу з кулацка-антысавецкім элемэнтам у калгасах, саўгасах і апараце сельсавету, мабілізуючы калгасьнікаў і працоўных аднаасобнікаў на сваечасовае і поўнае правядзеньне веснавога севу.

Пленум сельсавету з актывам і старшынямі калгасаў патрабуе ад ворганаў пракуратуры і суда да шкоднікаў з калгасу імя Паркамуны ўжыць вышэйшую меру сацыяльнай абароны.

Члены сельсавету і старшыні калгасаў бяруць на сябе абавязак давесьці да калгасьнікаў і працоўных аднаасобнікаў аб кулацка-шкоднай прадзелцы ў калгасе імя Паркамуны—Шумнянскага сельсавету, з мэтай узьняцця рэвалюцыйнай пільнасьці калгасьнікаў і працоўных аднаасобнікаў у ліквідацыі рэшткаў капіталізму.

РАБОЧЫЯ ДРУКАРНІ ЧАКАЮЦЬ АД СУДУ КЛЯСАВАГА СУРОВАГА ПРЫГАВОРУ.

ШЭФСКАЯ РАБОТА ПАВІННА БЫЦЬ ЗНАЧНА ЎЗЬНЯТА.

Рэзалюцыя сходу рабочых друкарні «Камінтэрн» па інфармацыі аб судзе над шкоднікамі ў падшэфным калгасе «Парыская камуна»:

1. Рабочыя друкарні патрабуюць ад пралетарскага суду вынясеньня клясавага прыгавору да Бульбянкова, Сарокіных і іншых падсудных—шкоднікаў калгаснага будаўніцтва, якія пралезьлі ў калгас і разлагалі яго знутры, перашкаджаючы беднякам і сераднякам будаваць новае калгаснае жыцьцё.

2. Рабочыя друкарні зварочваюцца да калгасьнікаў калгасу «Парыская камуна» ўзмацніць сваю рэвалюцыйную пільнасьць, нашчэнт разьбіваючы кулацка-варожыя махінацыі, у адказ на контррэвалюцыйнае шкодніцтва падсудных, мабілізуючы ўсе сілы на павышэньне ўраджайнасьці, на арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасу.

3. Сход прызнае яўна нездавальняючай работу калектыву рабочых друкарні як шэфа над калгасам «Парыская камуна» і, абавязваючыся ўзмацніць сваю шэфскую работу, свой пралетарскі ўплыў над падшэфным калгасам, пастанаўляе распусьціць бюро шэфтаварыства, як нездолеўшае ўзначаліць і арганізаваць шэфскую работу.

МАЦНЕЙ КЛЯСАВУЮ ПІЛЬНАСЬЦЬ!

КОНТРРЭВАЛЮЦЫЯНЭРАМ—ВЫШЭЙШУЮ МЕРУ САЦЫЯЛЬНАЙ АБАРОНЫ.

4-га лютага на агульным сходзе рабочых біяфабрыкі была заслухана інфармацыя тав. Гурэвіча аб контррэвалюцыянэрах шкодніках, якія пралезьлі ў калгас „Парыская камуна“ з мэтай разбурэньня яго, раскрадалі ў ім калгасную маёмасьць, даводзілі да непрацаздольнасьці конскае пагалоўе і рад іншых кулацкіх махінацый, як забойства актывісткі Раманавай Хімы.

Па інфармацыі т. Гурэвіча выступіла 7 рабочых.

У прынятай рэзалюцыі рабочыя біяфабрыкі гавораць:

Агульны сход рабочых абураны прадзелкамі гэтай контррэвалюцыйнай групы. Сход рабочых біяфабрыкі патрабуе ад Вярхоўнага суду прыняць вышэйшую меру сацыяльнай абароны—расстрэл да арганізатараў эканамічнай контррэвалюцыі.

Агульны сход рабочых адказвае на гэтыя кулацкія дзеяньні і бярэ на сябе абавязкі:

1) ачысьціць біяфабрыку ад клясава-варожых элемэнтаў;

2) выканаць колькасна і якасна прамфінплян, сваечасова падрыхтавацца да веснавой сяўбы.

Па дар чэньні сходу—старшыня Кітанаў.

КАЛГАСЬНІКІ АБЯЦАЮЦЬ ПАРТЫІ ЎЗЬНЯЦЬ КЛЯСАВУЮ ПІЛЬНАСЬЦЬ.

Агульны сход калгасьнікаў калгасу «Заходняя Дзьвіна», В. Лётчанскага сельсавету, даведаўшыся аб шкодніках у калгасе «Паркамуна», Шумнянскага сельсавету, патрабуе ад выязной сэсіі Вярхоўнага суду ўжыцця да галоўных вінаўнікаў вышэйшай меры сацыяльна-клясавай абароны—расстрэлу.

Калгасьнікі абяцаюць партыі ўзьняць клясавую пільнасьць да аховы калгаснай маёмасьці, ачысьціўшы свае рады ад клясава-варожых элемэнтаў, якія спрабуюць разбурыць яго знутры.

Прэзыдыум сходу.

АБВЯШЧАЕМ КОНКУРС МАСАВАЙ ШКОЛЫ.

На ліквідацыю „карэннага недахопу“ мабілізуем настаўніцтва, вучнёўства, камсоды і ўсю пралетарскую грамадзкасьць.

I. Сьнежаньскі пленум ЦК КП(б)Б адзначыў, што „у выкананьні пастаноў ЦК УсеКП(б) і КП(б)Б дасягнуты толькі некаторыя зрухі ў галіне ліквідацыі карэннага недахопу школы—недастатковага аб'ёму агульнаадукацыйных ведаў“ і з усёй сілай падкрэсьліў, што гэтыя зрухі зьяўляюцца зусім недастатковымі, што тэмпы перабудовы школы яшчэ застаюцца нездавальняючымі і што карэнны недахоп школы яшчэ не ліквідаваны.

Падагульненьне працы школ Віцебску і раёну, праведзенае на асьветніцкай вытворчай канфэрэнцыі, паказала правільнасьць вывадаў пленуму ЦК КП(б)Б і неабходнасьць рашучага ўзмацненьня барацьбы асьветнікаў і ўсёй пралетарскай грамадзкасьці, пад кіраўніцтвам партыйнай арганізацыі, за хутчэйшае і поўнае ажыцьцяўленьне дырэктыў партыі і ўраду ў галіне масавай школы.

Ставячы перад сабою задачы ўзьняць якасьць працы школы; актывізаваць барацьбу за ліквідацыю яе карэннага недахопу; павысіць клясавую пільнасьць да спроб працягнуць у работу школ клясава-варожую ідэалёгію; павысіць і ўзьняць якасьць работы школ у сэнсе чоткага ажыцьцяўленьня марксыцка-ленінскай мэтадалёгіі і партыйнасьці выкладаньня; павысіць ролю настаўніка, як цэнтральнай фігуры ў школе; карэнным чынам палепшыць становішча палітэхнізацыі школы; разгарнуць масавую барацьбу за сьвядомую пралетарскую дысцыпліну ў школе, за разгортваньне па-зашкольнай працы, *віцебскі гарадзкі савет, рэдакцыя газэты „Віцебскі пралетары“ і гарадзкі камітэт ЛКСМБ*, уключаючыся ва ўсесаюзны конкурс школ, абвяшчаюць конкурс на лепшую школу, лепшага настаўніка і лепшае прадпрыемства—шэфа школы.

II. Для ўсіх удзельнікаў конкурсу вызначаюцца наступныя паказчыкі:

ПРАГРАМНА-МЭТАДЫЧНАЯ ПРАЦА.

1. Няўхільная і непрымірымая барацьба за марксыцка-ленінскія мэтады, мэтадалёгію і зьмест усёй школьнай работы, барацьба з правымі і «лявацкімі» ўхіламі ў школьным будаўніцтве.

2. Пераход школы на новыя праграмы, поўнае іх выкананьне, з забесьпячэньнем якасьці прапрацоўваемага матар'ялу, партыйнасьці ў выкладаньні, штодзённая падрыхтоўка настаўнікаў да лекцый.

3. Высокая пісьменнасьць вучняў.

4. Забесьпячэньне практычных ведаў па матэматыцы, фізыцы, мове, прыродазнаўстве і сталая арыентыроўка вучняў у пытаньнях грамадзкага жыцьця і сацыяльна-гістарычным матар'яле.

5. Увязка матэматыкі, фізыкі, прыродазнаўства з вытворчым навучаньнем і ажыцьцяўленьне сыстэматычнай сувязі тэарэтычных заняткаў з практыкай сацыялістычнага будаўніцтва.

6. Поўнае выкананьне праграмы па працоўным навучаньні ва ўсіх клясах.

7. Поўнае скарыстаньне палітэхнічнага абсталяваньня і забесьпячэньне вытворчай практыкі вучняў 7-х груп на прадпрыемствах.

8. Плянаваньне ва ўсёй рабоце школы: гадавы вытворчы плян, поўгадовыя пляны настаўнікаў з канкрэтызацыяй праграмнага матар'ялу, выходзячы з умоў данай школы, дэкадныя альбо тэматычныя пляны, пляны вучнёўскіх арганізацый.

9. Актывізацыя мэтадаў выкладаньня: скарыстаньне навочных дапаможнікаў, габінэтаў, музэяў, батанічнага саду, дзіцячай тэхнічнай станцыі, скарыстаньне мясцовага матар'ялу, правядзеньне экскурсій.

10. Сыстэматычнае правядзеньне кантрольных прац па асобных разьдзелах праграмы, заданьне работ вучням на дом (без перагрузкі вучняў, сыстэматычны ўлік працы вучняў, сыстэматычны перагляд вучнёўскіх прац і сшыткаў.

11. Арганізацыя паказу работы школы праз палітэхнічны музэй, выстаўкі ў школах і на прадпрыемствах.

12. Канкрэтныя мерапрыемствы па дапамозе адстаючым вучням, арганізацыя дадатковых заняткаў з імі, прыцягненьне лепшых вучняў для працы з адстаючымі, давядзеньне другагоднітва да мінімуму.

13. Забясьпечаньне вядучай ролі настаўніка ў клясе.

14. Плянавая і сыстэматычная работа мэтадычных камісій у школе (для шматкамплектовых школ).

15. Акуратнае наведваньне і актыўная работа настаўнікаў у мэтадычных аб'яднаньнях.

РЭЖЫМ І ГРАМАДЗКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ПРАЦА Ў ШКОЛЕ.

1. Сталыя правілы ўнутранага распарадку і ажыцьцяўленьне правільнага рэжыму ў школе, выходзячы з пастаноў ЦК УсеКП(б) і КП(б)Б і „дакуманту трох“ (Наркамасьветы, Наркамату аховы здароўя і ЦК УсеЛКСМ).

2. Адказнасьць настаўніка за тую групу, дзе ён зьяўляецца шэфам клясы.

3. Чоткая, сьвядомая дысцыпліна ў школе, поўнае скарыстаньне вучэбнага часу і поўная ліквідацыя прагулаў бяз уважлівых прычын і спазьненьняў вучняў.

4. Культурнае правядзеньне перапынкаў, абедаў, поўны парадак у школе, скарыстаньне ўсіх магчымасьцяў па арганізацыі дасугу вучняў.

5. Высокаякасная работа школьнай бібліятэкі, кіраўніцтва ёю чытаньнем на даму, практычная дапамога вучэбнай і грамадзка-палітычнай рабоце вучняў.

6. Сыстэматычная работа школ з бацькамі і на прадпрыемствах па пэдагагічнай прапагандзе.

7. Актыўны ўдзел настаўнікаў ва ўсёй выхаваўчай, грамадзка-палітычнай рабоце школы, дапамога піянэрскім арганізацыям і самакіраўніцтвам.

8. Сыстэматычнае павышэньне настаўнікамі сваёй кваліфікацыі.

9. Актыўная масавая работа камсамольскай ячэйкі і піянэратрадаў у барацьбе за ажыцьцяўленьне дырэктыў партыі і ўраду аб масавай школе, за пасьпяховасьць і якасьць навучаньня, за сьвядомую дысцыпліну.

10. Рэгулярны выхад школьных і клясных насьценгазэт і бюлетэняў, правядзеньне імі апэрацыйнай работы ў барацьбе за ажыцьцяўленьне дырэктыў партыі і ўраду аб масавай школе, за пасьпяховасьць і якасьць навучаньня, за сьвядомую дысцыпліну.

11. Сыстэматычная, актыўная і масавая работа добраахвотных грамадзкіх арганізацый у школе.

12. Грамадзка-карысная праца на прадпрыемстве альбо ў калгасе, падпарадкаваная вучэбна-выхаваўчым мэтам школы.

13. Удзел школы ў пасеўнай кампаніі (збор попелу, гароднага насеньня, дапамога ў вучоце і разьліках, перапіска плянаў брыгад і г. д)

УДЗЕЛ ПРАДПРЫЕМСТВА Ў РАБОЦЕ ШКОЛЫ.

1. Поўнае выкананьне адміністрацыяй, партыйнымі і прафсаюзнымі арганізацыямі прадпрыемства палітэхнічных дагавароў са школай.

2. Выдзяленьне сталых прадстаўнікоў у школьны савет, камсод, вучнёўскія арганізацыі і іх актыўная работа з мэтай забесьпячэньня сталага пралетарскага ўплыву ў школе.

3. Арганізацыя ў школе працоўнага пакою, майстэрні, мэханізацыя іх, штодзённая дапамога школе матар'яламі для майстэрняў.

4. Забесьпячэньне сталай практыкі вучняў 7-х груп на прадпрыемстве, вылучэньне інструктароў пры правядзеньні вучнямі вытворчага навучаньня ва прадпрыемстве, забесьпячэньне неабходных для школ вытворчых экскурсій.

5. Дэталёвае азнаямленьне і вывучэньне вытворчасьці настаўнікамі прымацаванай школы.

6. Вызначэньне сталых гадзін для работы з вучнямі ў клюбе прадпрыемства.

III. Для прэміяваньня лепшых удзельнікаў конкурсу вызначаюцца наступныя прэміі:

Для лепшых школ: тры фізгабінэты, дзьве майстэрні, адзін камплект прылад для двухкамплектовай школы, тры працоўных пакоі; *для лепшых настаўнікаў*: сем навуковых камандыровак па 300 р., пяць прэмій па 250 р., тры прэміі па 150 руб., тры прэміі па 100 р., *для лепшых мясцкомаў і сельскомаў саюзу асьветнікаў*: тры прэміі коштам па 150 р. кожная, *для лепшых камсамольскіх ячэек у школах*: тры прэміі коштам па 100 руб. кожная; *для лепшых піянэратрадаў*: тры прэміі коштам па 100 руб. кожная; *для лепшых насьценгазэт у школах*: тры прэміі коштам па 100 р. кожная; *для лепшых дзіцячых самакіраўніцтваў*: пяць прэмій коштам па 100 руб. кожная; *для лепшых рабочых, майстраў і інструктароў-ударнікаў палітэхнізацыі школ*: пяць прэмій па 100 руб. кожная.

Усе прэміяваныя па конкурсе ўзнагароджваюцца пачэснымі граматамі.

IV. Для кіраўніцтва конкурсам складаецца штаб з прадстаўнікоў гарсавету, гаркому ЛКСМБ, рэдакцыі газэты «Віцебскі пралетары», гарпрафсавету, саюзу працасьветы і буйнейшых прадпрыемстваў гораду.

Аб уключэньні ў конкурс удзельнікі яго паведамляюць штабу (памяшканьне гарАНА) *не пазьней 15-га лютага*. Вынікі работы па конкурсе падцьвярджаюцца дакумантальна і дасылаюцца ў штаб *да 15-га мая 1933 г.*

Віцебскі гарсавет.
Гарком ЛКСМБ.
Рэдакцыя газ. «Віц. пралетара».

НА ВУЧАСТКУ ЗАКУПАК ХЛЕБА—БЕЗ ПЕРАМЕН.

ПАТРАБУЕМ РАШУЧЫХ МЕР У АДНОСІНАХ ДА АПАРТУНІСТАЎ, ПУСЬЦІЎШЫХ СПРАВУ НА САМАЦЁК.

5-га лютага.

Становішча на закупачных пунктах усё ЯШЧЭ БЕЗ ПЕРАМЕН. Ніводнага фунта не закуплена дагэтуль ні адным з закупачных пунктаў. Гэта тлумачыцца вельмі проста. ХЛЕБ НЯ МОЖА ІСЬЦІ САМАЦЕКАМ. Трэба АРГАНІЗАВАЦЬ прыток хлеба на пункты, трэба, каб кожны селянін цьвёрда ведаў умовы продажу хлеба дзяржаве. Гэтага зараз няма. У раёне няма работнікаў Закупхлеба і райспажывсаюзу, ніякай работы на мясцох (у вёсках і калгасах) усё яшчэ не вядзецца. Справа ПУШЧАНА НА САМАЦЁК, і гэты самацёк у пачатку работы зьяўляецца асабліва шкодным.

Сёньня канчаткова абсталёўваецца прамтаварная крама, але тавару райспажывсаюз пакуль яшчэ не дае і па-ранейшаму на пункце ляжыць толькі мануфактура і цьвікі. На пункце на Магілёўскім рынку прамтаварная крама абсталявана, але і там прамтавараў мала.

Хлеб на рынак паступае таксама марудна. 5-га лютага, нягледзячы на тое, што ў нядзелю—звычайна найбольш ажыўлёны базарны дзень, на рынку ёсьць толькі авёс і цана на яго трымаецца вышэйшая, чым у мінулыя базарныя дні. Трэба адзначыць яшчэ і тое, што некаторыя арганізацыі спрабуюць праводзіць аптовую закупку аўсу, нягледзячы на катэгарычную забарону гэта рабіць.

Мацней біць па дэзарганізатарах вытворчасьці на чыгунцы і тых, хто патурае ім.

Самінская—злосны дэзарганізатар вытворчасьці.

—„Я толькі працую з-за хлебнай карткі“—так адказвае М. Самінская, якая працуе ў дэпо цягі. І сапраўды: Самінскую праца ня цікавіць. Раней яна працавала сьлесарам у шырспажыве, дзе паказала сябе, як злосная сымулянтка. Пасьля яе перавялі ў інструмэнтальную. Майстра інструмэнтальнай Багатыроў заявіў, што з Самінскай ён працаваць ня будзе, бо яна мала таго, што нядбайна адносіцца да працы, падрывае працдысцыпліну ўсяго цэху. Пасьля такой заявы Багатырова, Самінская зноў пераведзена ў шырспажыў, дзе працягвае сваё ранейшае.

Самінскую цікавяць прадкарткі... А ці ня цікавіць яе яшчэ, што накшталт злоснага падрыву працдысцыпліны на вытворчасьці? Чаму адміністрацыя дэпо цягі цацкаецца з Самінскай?

Рабкор.

Ягораў патурае прагульшчыкам і п'яніцам.

Маючыяся пры кожным цэху дэпо цягі МББ таварыскія суды за апошнія два месяцы разглядзелі рад матар'ялаў. Але прыгаворы таварыскіх судоў адміністрацыя дэпо не прызнае.

Прыкладам, з прагуламі адміністрацыя не змагаецца. Узяўся за гэту справу таварыскі суд (праўда, не па прыналежнасьці), які разабраў справы аб прагульшчыках: Куракова К., сыстэматычна робіўшага прагулы і ня раз замечанага ў п'янках, і Стома, які зрабіў прагул бяз уважлівай прычыны і якога «лёгкая кавалерыя» знайшла сьпячым ля варштату. Таварыскі суд пастанавіў Куракова і Стому зьняць з працы.

Пастанавілі і на гэтым справа скончана. Гэтыя прагульшчыкі, як працавалі, так і працуюць.

Тав. Ягораў, чаму Куракоў і Стома ня зьняты з працы? І чаму да самага Ягорава, патураючага прагульшчыкам, ня прыняты ніякія меры?

Чыгуначнік.

СЁНЬНЯ—УСЕСАЮЗНЫ ДЗЕНЬ КАНЯ.

Догляд за канём даручым добрасумленнаму калгасьніку.

Не дапусьцім у калгасную стайню шкоднікаў калгаснага будаўніцтва, усіх нежадаючых і няздольных змагацца за ажыцьцяўленьне рашэньняў партыі аб разьвіцьці і захаваньні конскага пагалоўя.

Камсамол Віцебшчыны запамятаў, што ён—шэф каня.

Партыя і ўрад сваімі пастановамі падкрэсьлілі неабходнасьць самых уважлівых адносін да каня, указалі і шляхі, па якіх павінна пайсьці якаснае палепшаньне і колькаснае павялічэньне конскага пагалоўя. Для таго, каб перайсьці да канкрэтнай справы па палепшаньні якасьці каня, неабходнага сацыялістычнай сельскай гаспадарцы, транспарту і арміі неабходна шырокая мабілізацыя грамадзкасьці. Прынята шэфства над канём ЛКСМ, які пастанавіў «у двухдэкадны тэрмін сумесна з савгаснымі і калгаснымі арганізацыямі на аснове добраахвотнасьці вылучыць і прымацаваць ня менш 500 000 камсамольцаў да коняй з калгасаў і савгасаў тэрмінам ня менш як на адзін год, з мэтай уходу і ўстанаўленьня кантролю за гадоўляй коняй» (з пастановы ЦК УсеЛКСМ).

Гэта пастанова набывае вялізарнейшае гаспадарча-палітычнае значэньне: сфармавана паўмільённая армія для правядзеньня сталай плянамернай і сыстэматычнай барацьбы за захаваньне і палепшаньне конскага пагалоўя, армія, якая павінна будзе таксама даць рашучы адпор усім «звышмэханізатарам», недаацэньваючым значэньне каня, роўна і кулакам і іх пасобнікам, зацясаўшымся ў калгасы, якія злоснай эксплёатацыяй каня і нядбайным уходам за ім падрываюць іх моцнасьць і тым самым перашкаджаюць тэмпам індустрыялізацыі і рэканструкцыі сельскай гаспадаркі. Зразумела і тое, што паўмільённая армія камсамолу аб'явіць і барацьбу за правядзеньне ў жыцьцё рашэньняў партыі і ўраду на фронце сацыялістычнага конеразьвядзеньня—па павялічэньні і палепшаньні конскага пагалоўя, высьвятляючы ўсіх калгасьнікаў, а ў першай чарзе моладзі, значэньне каня, павядзе барацьбу з недаацэнкай каня і супроць драпежнага зьнішчэньня яго, памятаючы, што на даным этапе сацыялістычнага будаўніцтва—гаспадаркі неабходна «сачэтаньне трактара з канём на палявых работах» (пастанова VI зьезду саветаў) і што трэба даць «рашучы адпор тэндэнцыі недаацэнкі ролі конскай цягі» (пастанова ЦК УсеКП б) ад 2 верасьня 1931 г.)

Прыняцьцё камсамолам шэфства над канём адначасова адзначае, што шматмільённы камсамол бярэ на сябе абавязкі сапраўды дабіцца ліквідацыі абязьлічкі каня, правільнай арганізацыі работы на канюшні, рацыянальнага скарыстаньня каня ў рабоце, стварэньня кармавых баз, і змагацца за разьвіцьцё пагалоўя і г. д. Так, прыкладна, павінен працаваць камсамол на фронце сацыялістычнай конегадоўлі.

Зьвярнемся да фактаў па Віцебшчыне.

У верасьні мінулага году была праведзена міжраённая выстаўка коняй. Аб'ява аб выстаўцы была надрукавана своечасова ў «Віцебскім пралетары». На выстаўку было дастаўлена звыш 200 коняй. Экспэртная камісія зрабіла ацэнку і адбор лепшых племянных коняй, якія павінны пайсьці ў якасьці паляпшацеляў нашага беспароднага каня.

І нам здаецца, што на вопыце праведзенай выстаўкі, на якой была прадстаўлена аграмадная колькасьць лепшых коняй раёну Віцебшчыны, было чаму навучыцца камсамолу. А ці быў прадстаўлены на выстаўцы арганізавана камсамол, ці яго актыў? Як удзельнікі выстаўкі сьмела адкажам, што ў гэтым афармленьні камсамолу ня было на выстаўцы, бо калі-б ён там быў, тады, бязумоўна, ён заняў бы адпаведнае месца ў выстаўкоме, у экспэртнай камісіі і на бегавой трыбуне. Праведзеная генэральная праверка становішча конскага пагалоўя па нашаму раёну таксама прайшла бяз удзелу камсамолу.

Бясспрэчна, камсамол, бяручы на сябе шэфства над канём, улічваў свой вопыт і веды аб кані, бо толькі пры гэтых умовах ён зможа задаволіць узятыя на сябе абавязкі. Але бясспрэчна і тое, што сярод масы камсамольцаў, жадаючых дапамагчы каню, маюцца пасобныя камсамольцы, цалкам ня ведаючых коня. Для таго, каб дапамагчы гэтай групе камсамольскай моладзі, неабходна як мага хутчэй арганізаваць кароткатэрміновыя курсы ці гутаркі па вывучэньні каня.

Бачна, што камсамол Віцебшчыны запамятаў, што ён зьяўляецца шэфам каня.

Дацэнты: Цуркан і Пятроў.

Догляд за конямі па чарзе—кулацкая практыка.

У Рудакоўскім сельсавеце ня ўпямілі яшчэ, што ў час падрыхтоўкі да веснавой сяўбы конь і канюшня зьяўляюцца асноўнымі аб'ектамі клясавай барацьбы ў калгасе. Таму і невыпадкова, што ў шмат якіх калгасах па сельсавеце конскае пагалоўе знаходзіцца ў дрэнным выглядзе.

У брыгадзе № 1 калгасу «Чухвары» догляд за конямі даручаны 16-гадоваму хлапцу, а конюх *Сарокін Паўла* зьяўляецца конюхам толькі на паперы, вельмі рэдка бывае на канюшні, а большую частку свайго рабочага часу праводзіць за п'янкай. Як вынік: за апошні час абартырвала 8 кабыл. Канюшня знаходзіцца ў дрэнным выглядзе, коні часта застаюцца без усялякага догляду нават па 16 гадзін у суткі, на ноч ня прывязваюцца, закладкі ў станках адсутнічаюць. Коні па 3 месяцы не падкоўваюцца.

У брыгадзе Тумашонкі коні стаяць у непрыстасаваным сенным сараі, з дзіравымі сьценамі. Коні поюцца з бруднай канавы, вакол якой лёд не абрублены, коні ня могуць надыйсьці напіцца і зачастую застаюцца няпоенымі. *Конюх Філянкоў В.* для палепшаньня становішча коняй ніякіх захадаў ня прымае.

Ня лепшае становішча і ў брыгадзе *Бутрымава*. Тут конюх *Самухін Васіль* толькі лічыцца конюхам, але сваіх абавязкаў ня выконвае. У гэтай брыгадзе маладняк у колькасьці 10 штук даручылі даглядаць былому кулаку *Ялевічу Мікіце*, які давёў жарабят да поўнага істашчэньня. Маюцца выпадкі падзяжа. У канюшні знаходзяцца каровы і сьвіньні калгасьнікаў.

Рэвізыйная камісія ў гэтым калгасе, на чале якой стаіць *Палтарацкі Іван*, сын буйнага абшарніка, меўшага да 300 га зямлі, зусім ня цікавіцца становішчам конягадоўлі ў калгасе, сьвядома патурае агіднасьцям, маючым месца ў доглядзе за конямі.

У «Чухварах» палічылі, што клясавая барацьба ў калгасе ня можа быць, што калі кулак увайшоў у калгас, то ён перарадзіўся і стаў ужо сацыялістам, а таму барацьбы супроць работы кулака, накіраванай на зрыў конягадоўлі ў калгасе, як старае, так і новае праўленьне не вяло. Камісія па аглядзе пастанавіла прасіць пракуратуру тэрмінова прыцягнуць да адказнасьці шкоднікаў сацыялістычнай конягадоўлі і тых, хто гэтаму шкодніцтву патураў і патурае.

Яшчэ горш справа з конягадоўляй у калгасе «Дырыжабль». Праўленьне калгасу на чале з старшынёй *Шчагловым* пытаньнем разьвіцьця і ўмацаваньня конскага пагалоўя ў калгасе не займаецца. І як вынік бязьдзейнасьці праўленьня ў гэтай галіне коні на зіму не забясьпечаны кармамі, ужо зараз пакупаюць сена, якое з-за дрэннага кармленьня напалову выкідваецца пад ногі каня, коні знаходзяцца па 16 гадзін у суткі бяспрытульнымі. Хамуты да коняй не падогнаны, гадоўля і паеньне коняй несваечасовае.

Як правіла ў калгасе няма сталых конюхаў, а догляд за канямі ўстаноўлены па кулацкаму прынцыпу—па чарзе, а ў брыгадзе № 4 у чаргу па доглядзе за конямі ўключылі нават і аднаасобнікаў, жывучых на тэрыторыі брыгады. Аднаасобнікам за работу на канюшні даюцца калгасныя коні для работы па сваіх патрэбах. Гэта ўвайшло аднаасобнікам так у прывычку, што яны нават і без дазволу брыгадзіра і конюха бяруць калгасных коняй калі ўздумаецца.

Наогул трэба адзначыць, што кулацкая работа ў калгасе «Дырыжабль» пусьціла глыбокія корні, што кулак тут знаходзіць для сваёй работы шырокае поле дзейнасьці па зьнішчэньні конскага пагалоўя, таму і невыпадкова, што ў калгасе пануе найўвейшая абязьлічка, пануе кулацкі прынцып у доглядзе за конямі—па чарзе.

Камісія пастанавіла прасіць пракуратуру прыцягнуць да адказнасьці за шкодніцкае зьнішчэньне конскага пагалоўя ў калгасе старшыню калгасу *Шчаглова*, былога загадчыка гаспадаркай Сарокіна, брыгадзіра Ульлінскага як клясавых ворагаў пралезшых у калгас з мэтай разбурыць калгас знутры.

Брыгада: Шубін, Мухін.

Дрэнна з конямі ў Машканах.

Калгас імя Сталіна мае 155 коняй, якія знаходзяцца ў безгаспадарчым становішчы, існуе абязьлічка, за што камісіяй па аглядзе вынесена праўленьню калгасу суровая вымова. Але побач з недахопамі маюцца і дасягненьні. Так, у брыгадах Белькі і Масейкі за добры догляд за конямі прэміяваны *Бялькович П.*, *Семянкова І. і Хамцова Ф.*

У калгасе «Чырвоны Кастрычнік» налічваецца 112 коняй, 70 проц. якіх зусім слабыя і худыя. Кармы даюцца ў недастатковай колькасьці, недаданую частку кармоў *Лабацкі Іван*, *Ясінская Ксенія* і *Грунтаў Іван* крадуць для сваіх кароў. У калгасе пануе поўная абязьлічка, коняй бярэ хто хоча і едзе куды хоча.

Камісія за нядбайныя адносіны да каня праўленьню калгасу абвясьціла суровую вымову з папярэджаньнем, вызначыўшы трохдзённы тэрмін для зьнішчэньня хібаў, у выпадку невыкананьня чаго, справа будзе накіравана сьледчым органам. Прапанавана прыцягнуць да судовай адказнасьці былога старшыню *Казлова С.*, які даў прадстаўніку Саюзскуры *Даліцэру* каня на два тыдні для паездкі ў Віцебск, пасьля чаго конь выбыў са строю.

У калгасе «Бальшавік» у карыстаньні конямі пануе поўная абязьлічка, коні знаходзяцца ў вельмі кепскіх умовах, стайні не ўцяплёны, за што камісіяй старшыні калгасу *Зюзікаву* абвешчана суровая вымова з папярэджаньнем і вызначан трохдзённы тэрмін па зьнішчэньні безгаспадарчасьці.

Таксама ў калгасе імя Калініна пануе абязьлічка коняй і збруі. Праўленьню калгасу, на чале з старшынёй т. *Лядзенка*, камісіяй вынесена суровая вымова з папярэджаньнем і дадзен кароткі тэрмін для зьнішчэньня маючайся безгаспадарчасьці і ў выпадку невыкананьня—справа будзе накіравана ў сьледчыя органы. Адначасова камісіяй вынесена пастанова аб зьняцьці з работы і аддачы пад суд за нядбайныя адносіны конюхаў *Шалускай* брыгады *Кірпічэнка М.*, *Юганаўскай брыгады Сінкевіча Антона*. Камісія вынесла суровую вымову брыгадзірам Юганаўскай брыгады *Нахсеву А.*, Слабадзкой брыгады *Шалуха К.*, Шалоўскай брыгады *Грышонаву І.*, Масарскай брыгады—*Шалуха Восіпу*—за праяўленую безгаспадарчасьць у доглядзе за конямі.

Безгаспадарчыя і шкодніцкія адносіны да каня па калгасах Машканскага сельсавету стварыліся таму, што ў калгасы пралезла шмат шкоднікаў, якія імкнуцца ўсялякімі спробамі прыпыніць разгорнутае калгаснае будаўніцтва.

А.

За каня калгасьнік павінен адказваць матар'яльна.

Адносіны да каня ў шмат якіх калгасах вельмі дрэнныя. Абязьлічка—вылейшы вораг каня па некаторых калгасах—пануе ў самым шырокім выглядзе, а праўленьні калгасаў злачынна ня прымаюць мер да яе ліквідацыі.

Вось факты. У калгасе «Чухвары», Рудакоўскага сельсавету, у выніку абязьлічкі чатыры кані пала, 10 матак скінула, 2-х жарабкоў-вытворнікаў былы старшыня праўленьня *Таламшоў* давёў да дрэннага становішча, 5 жарабкоў-аднагодак зарэзаны па пастанове праўленьня калгасу. У калгасе «Скрыдлава», Замастоцкага сельсавету, 6 коняй—на падвязках, 4 кабыліцы скінула. У калгасе «Чырвоная армія», Ялагінскага сельсавету, 4 кані высілены і вісяць на падвязках. У калгасе імя Чарвякова, Віцебскага сельсавету, кроўны жарабец „Вецярок" дагэтуль даглядаўся прэміяваным конюхам жанчынай. Зараз старшыня праўленьня калгасу вынес галавацяпскае рашэньне: «перадаць коняй для догляду другому конюху, а конюху-жанчыне няма месца на стайні; я—старшыня і вам нікому няма справы да маіх распараджэньняў». З перадачай коняй другому конюху „Вецярок" і іншыя коні даглядаюцца дрэнна.

У савгасе „Падбярэзьзе" коні ў надта дрэнным становішчы, адміністрацыя і ня думае, як-бы лепш падрыхтаваць каня да веснавой сяўбы.

Праўленьням калгасаў трэба за кожнага паўшага альбо часова страціўшага працаздольнасьці каня альбо жарабка ўзыскаць з калгасьніка, па віне якога паў конь, суму каштоўнасьці гэтага каня. У тых калгасах, дзе не ліквідавана абязьлічка за кожнага паўшага каня трэба суму каштоўнасьці апошняга ўзыскаць з праўленьня калгасу.

Маюцца калгасы, у якіх добра даглядаюць за канём і коні ў добрым становішчы: у калгасе „Працаўнік", Старасельскага сельсавету, коні добра даглядаюцца, таксама ў калгасе „Іскра", у калгасе „Шлях Леніна", Міхалёўскага сельсавету і ў радзе іншых. Гэты калгасы па-ўдарнаму рыхтуюць каня да веснавой сяўбы. Рад конюхаў прэміяваны за добры догляд.

Догляд за конямі ў гарадзкім транспарце ў шмат выпадкаў дрэнны: асенабоз камгасу мае 11 высіленых коняй, асенабоз гаржылсаюзу мае 12 худых коняй, гужтранспарт камгасу мае 12 высіленых коняй. Ва ўсіх іх дні адпачынку для каня не ўстаноўлены. Пры аглядзе гэтых коняй, ім прапанавана даваць па 12—16 клгр. сена ў выглядзе рэзкі, змачваючы цеплаватай вадой, пасыпаючы 2—3 клгр. мукі альбо атрубей у суткі, і даваць такую мешаніну тры разы ў дзень. На ноч задаваць сена і аўсу. Чыстку вытвараць шчоткай, устанавіць штодзённую равішнюю і вячэрнюю ўборку ў стайні, добра даглядаючы за выграбаемым гноем, раздачу корму ўтвараць пад наглядам старэйшага конюха, альбо каго-небудзь з адміністрацыі, апошнім правяраць кармленьне, уборку і ажыцьцяўленьне вэтзоомінімуму. Высілены конь павінен быць зроблен працаздольным.

Брыгада «В. П.»: Шубін, Лапо.

Дзе на чале канюшні стаяць кулакі...

У калгасе імя Сталіна—Рудніцкага сельсавету, кулакі змарылі голадам 3-х коняй. У брыгадзе № 3 конюх—былы староста рэлігійнага культу Саладухін Мікіта даў каня кулаку Пятрову Сямёну для адвозкі ў горад уласных яблык. Пасьля яго звароту з паездкі конь здох. Праз тры дні ў брыгадзе № 4 конюх-кулак, староста рэлігійнага культу Новікаў Васіль змарыў голадам коняй, з якіх адзін паў, а другі не ўстае. У брыгадзе № 2 конюх-кулак таксама змарыў голадам коняй, з якіх пала два і астатнія ледзь дыхаюць. У гэтай-жа самай брыгадзе была прырэзана аднагадовая цёлка, закормленая былым цьвёрдазаданьнікам Рамановскім Патапам. У брыгадзе № 3 з за шкодніцтва Саладухіна Мікіты паў адзін конь і другі не ўстае. Шкоднікі грамадзкай уласнасьці павінны быць зараз жорстка пакараны пралетарскім судом. Спадзяемся, што пралетарскі друк дапаможа нам у барацьбе з кулаком.

Калгасьнікі калгасу імя Сталіна: Стальмакоў, Рамкоў Л. Паўлоўскі А.

АД РЭДАКЦЫІ. Патрабуем ад пракуратуры тэрмінова прыцягнуць шкоднікаў да крымінальнай адказнасьці.

Два гаспадары—два рэзультаты.

Камісіяй па аглядзе становішча конскага пагалоўя па калгасах Бабініцкага сельсавету выяўлена, што там, дзе з усёй уважлівасьцю падыйшлі да разьвіцьця і захаваньня конскага пагалоўя, там добры догляд за канямі, там падрыхтоўка да вясны ідзе ўзмоцненымі тэмпамі.

Вось што выявіла камісія. Па калгасе «1 е мая» маецца жарабкоў-вытворнікаў 1, кабыліц племянных—2, коняй рабочых—27, маладняку—4. Догляд за конямі добры, збруя падагнана, коўка коняй здавальняючая, да веснавой сяўбы рыхтуюцца добра. Гэты калгас зьяўляецца адным з лепшых калгасаў Бабініцкага сельсавету па доглядзе за канём і па падрыхтоўцы каня да веснавой сяўбы.

Гэта значыць, што ў калгасе «1-га мая» даваўся рашучы адпор клясаваму ворагу—кулаку і рознага колеру антысавецкім элемэнтам, якія імкнуцца сарваць канягадоўлю.

А вось другі калгас гэтага-ж сельсавету, у якім не павялі рашучую барацьбу за каня, у якім на чале канюшні паставілі заможнага гаспадара і, як вынік: коні знаходзяцца ў вельмі дрэнным становішчы, коні з цяжкасьцю выходзяць з канюшні, апошняя не ачышчаецца ад гною, коні грязныя, ня чысьцяцца, корм даецца нядбрэжна. Конюх Старчанка Д.—былы заможны гаспадар, у канюшні якога знаходзяцца коні, ніякіх захадаў да палепшаньня становішча каня ня прымае. Старчанку не па нутру калгас, таму ён усімі сродкамі імкнецца разлажыць калгас і сваю актыўную дзейнасьць накіраваў на канюшню.

Неабходна тэрмінова Старчанку Данілу зьняць з работы конюха, паставіць пытаньне аб выключэньні яго з калгасу і аддаць пад суд, як ворага калгаснага будаўніцтва. Так мы запісалі ў сваім акце агляду становішча конскага пагалоўя па калгасе «Другая пяцігодка».

У калгасе «Другая пяцігодка» становішча з конскім пагалоўем пагражаючае, сюды трэба зьвярнуць каму належыць асаблівую ўвагу.

Брыгада.

Руйнуючы ўдар па шкодніках на канюшні.

Становішча догляду за конямі па калгасах Бабініцкага сельсавету ў сваёй большасьці не адпавядае зоогігіенічным запатрабаваньням. Кармленьне коняй праходзіць бяз цьвёрда ўстаноўленага рацыёну, а гэта прыводзіць да разбазарваньня кармоў.

У калгасе «Пралетарская перамога» коні знаходзяцца ў вельмі дрэнным становішчы, канюшні цесныя, стойлы вузкія, гной з канюшні ня вывозіцца, чыстка коняй не вытвараецца. У такім становішчы коні ў конюха *Донава*. У другога конюха *Шаўрова* становішча ня лепшае.

У Шабунскай брыгадзе меліся выпадкі кражу фуражу калгасьнікамі *Шаўровым Сямёнам* і *Грубіным Іванам*. Праўленьне калгасу ніякіх захадаў ня прыняла да таго, каб прыцягнуць да адказнасьці апошніх як раскрадальнікаў грамадзкай уласнасьці.

У Жэлезьнякоўскай брыгадзе калгасу «Трэці, рашаючы» конюх *Петрачэнка Л* зусім ніякай увагі не зварочвае на правільны догляд і кармленьне коняй. Ён коняй давёў да такога становішча, што яны зараз амаль-што непрыгодны да работы. Яго брат, член праўленьня, *Петрачэнка Хвёдар* абараняе конюха. Ён фактычна зьяўляецца гаспадаром канюшні. Бяз ведама конюха, Хвёдар, калі яму ўздумаецца, бярэ з канюшні каня і едзе ў Янавічы за гарэлкай. Камісія па аглядзе прапанавала праўленьню калгасу конюха Петрачэнка Л. і члена праўленьня Петрачэнка Хвёдара зьняць з работы і аддаць пад суд, як шкоднікаў, якія імкнуцца шляхам істашчэньня конскага пагалоўя сарваць веснавую сяўбу.

Камісія па аглядзе коняй у калгасе «Бальшавік» у брыгадзе *Жаваранкова Паўлы* знайшла коняй гразнымі, істашчонымі, з-за чаго ў коняй паявіліся вошы, збруя не падагнана, коўка коняй дрэнная, кантролю з боку праўленьня па доглядзе за конямі няма, коні да калгасьнікаў не прымацаваны. Брыгадзір Жаваранкаў замест таго, каб прывесьці канюшню ў належны выгляд, каб палепшыць догляд за конямі, весьці барацьбу за падрыхтоўку каня да веснавой сяўбы, цэлымі днямі п'янствуе. Старшыня калгасу кажа, што няма нічога страшнага, што Жаваранкаў п'е, затое ён добра працуе.

Камісія ўстанавіла, што праз Жаваранкава Паўлу дзейнічае кулак, накіроўваючы сваю работу на зрыў веснавой сяўбы, што Жаваранкаў сьвядома давёў коняй да хваробы, а пагэтаму катэгарычна прапанавала праўленьню калгасу Жаваранкава з работы зьняць і аддаць пад суд.

Партыйнай ячэйцы і сельсавету і асабліва камсамольскім ячэйкам, як шэфу каня, трэба больш зварачваць увагі на падрыхтоўку каня да веснавой сяўбы, трэба больш жорстка весьці барацьбу з клясавым ворагам, дзейнічаючым ціхай сапай, накіроўваючым сваю работу на разбурэньне калгасаў знутры.

Лебедзеў, Сушчэўскі.

Конь у руках шкоднікаў.

На асьветніцкай брыгадзе калгасу „Сілач"—Даўжанскага сельсавету, у час дэкадніка агляду каня высьветлілася, што з маючыхся 22 рабочых коняй у брыгадзе 8 коняй з-за дрэннага догляду конюха Кашлева Цімохі выбылі са строю.

Брыгада імя Варашылава мела 14 рабочых коняй, са строю выбыла 5 коняй, 1 конь не ўстае. У гэтай брыгадзе маецца 22 маладняка, які стаіць нерассартаванымі па 5—6—2—3 год. Акрамя конюха Якубоўскага і брыгадзіра Альберга за імі ніхто не даглядае. Корм знаходзіцца ў дрэнным становішчы. Маецца два стагі сена, якое прамёрзла з за таго, што была складзена сырым. У калгасе не хапае корму з-за злачынна-шкодніцкіх адносін да калгасу з боку праўленьня. Для разьмеркаваньня па працаднёх была застаўлена 475 цэнтнэраў сена, а чамусьці разьмеркавалі—750.

Праўленьне калгасу павінна панесьці суровую адказнасьць за становішча коняй у калгасе.

Брыгадзір «В. П.» Грыман.

Былыя жандары „гадуюць" коняй.

Калгас імя Чырвонай арміі, Ялагінскага сельсавету, эканамічна моцны, але мае рад недапрацаванасьцяў і шкодніцкіх спраў.

У Альгоўскай брыгадзе № 1. Калі заглянуць у стайню, там можна ўбачыць яўныя шкодніцтвы: коні закормлены, частка з іх не ўстае. Справа ў тым, што даваемы рацыён у суткі складаецца з 12 кгр. сена і 4 кгр. караньплодаў. Як бачым рацыён дастатковы, але-ж галоўная прычына тут у тым, што конюхі *Дарожкін Рыгор* (былы жандар), яго брат *Дарожкін Сяргей* (ён жа і член праўленьня калгасу) і конюх *Галаўнёў* палавінную норму недадаюць, а крадуць у сваю карысьць.

Становішча з конямі пагражальнае, а праўленьне калгасу да гэтага часу ні прымае ніякіх мер супроць шкоднікаў, хаця гаспадарнік *Раўкоў Якуб* і ведае гэтую справу, але відавочна наўмысьля патурае шкоднікам.

Неабходна органам пракуратуры пазбавіць коняй ад шкоднікаў - конюхаў і патураючых ім праўленцаў.

М. у А.

ПЛЯН ПА ВЫВАЗЦЫ З ГОРАДУ ПРЫГАРАДНЫМІ ГАСПАДАРКАМІ ГНОЮ І ПОПЕЛУ.

№№ па чарзе	НАЗВА ГАСПАДАРКІ	Назва прымацаваных да гаспадаркі аб'ектаў для вывазкі гною.
1	Калгас імя Чырвонай арміі (Ялагінскага с/с.)	Белкамунбуд, Белдзяржбуд, працкаленія, жакты №№ 17 і 18.
2	Калгас „Білева"	Белбудкантора, ЦРК абоз і алкормачныя базы, асенабоз, гаржылсаюз, камгас, шўзавод, сьпіртзавод, жакты №№ 4, 5, 6, 9.
3	Калгас Янопаль	Гартоп, камтрэст, заразная бальніца, Магілёўскі базар і плошча, бойня і жакты №№ 7, 8 і 20.
4	Калгас Тулава, Зорка, імя КІМ	Пажарная каманда, рэстаран, сталоўкі №№ 4, 5, 6, Задунаўская плешча, інструмэнтальная фабрыка, вэтінстытут, фабрыка імя КІМ жакты №№ 10, 11 і 19.
5	Калгас „Церасполь"	Саюзтранс, Саюзхлеб, лесакамбінат, мясная база, ТСТ, абоз і адкормачныя пункты і жакты №№ 23, 24 і 33.
6	Калгас імя Молатава	Арцель транс - экспэдытар, Белутыль, бакінстытут, мэтпром, Полацкі базар і жакты №№ 25, 26 і 27.
7	Калгас імя МОПР	Лесрабкооп, трапкосьць, фабрыка „Дзьвіна", арцелі прамсаюзу, вапняны завод, торфазавод, „Дымаўшчына" жакты №№ 30, 31 і 32.
8	„Новы шлях" і фаб. „Прафінтэрн"	Смаленскі базар, плошча, цагельны завод № 13, „Сьцяг індустрыялізацыі", загатбаза па Сураскаму шасэ, псыхбальніца, жакты №№ 15 і 16.
9	Калгас „Паркамуна"	Часьці ваенведа.
10	Савгас „Дзяржынскага"	ДПУ і часьці ваенведа, жакты №№ 2, 13 і 14.
11	Савгас „Падбярэзьзе"	Дом калгасьніка, гарсавет, жакты №№ 21 і 22.
12	Калгас „Новае жыцьцё"	Фанэрны завод, сталоўка № 13, маслазавод, лесзавод імя „Праўды", жакты №№ 34 і 35.
13	Гаспадаркі скураярнай фабрыкі і шчоткамбінату	Дрожжзавод, хлебазавод, асенабоз, 80 полк, жакты №№ 28 і 29.
14	„Сакольнікі"	Бальніца і амбулаторыя імя Леніна, хуткая дапамога, конная база, жакты №№ 1, 2 і 3.

а) Усе гаспадаркі па даўмоўленасьці з вайсковымі часткамі могуць забіраць гной, які застаецца ад калгасу імя Паркамуны і савгасу імя Дзяржынскага.

б) Гаспадаркі, выканаўшыя свой плян вывазкі гною, за лік прымацаваных да іх прадпрыемстваў, павінны тэрмінова паведаміць сельгасаддзел, аб астачы гною для перадачы яго іншым гаспадаркам.

Прадпрыемствы павінны кожную дэкаду ставіць гарсавет у ведамасьць аб ходзе вывазкі гною і попелу прымацаванымі да іх гаспадаркамі.

АГРАЗООТЭХНІЧНАЯ СТАРОНКА № 2 (12).

РЫХТУЙЦЕ КАНЯ ДА СЯЎБЫ!

Ад калгаснага праўленьня, ад кожнага калгасьніка залежыць працаздольнасьць конскага пагалоўя; ад працаздольнасьці і ступені ўходу і падрыхтаванасьці каня—залежаць посьпехі сельска-гаспадарчых работ.

Завочная канфэрэнцыя конюхаў лекцыя № 3.

АБ ЗАРАЗЬЛІВЫХ ХВАРОБАХ КАНЯ І МЕРАХ ІХ ПАПЯРЭДЖВАНЬНЯ І ЛЯЧЭНЬНЯ.

Усе хваробы каня, як наогул жывёл і чалавека, падзяляюцца на заразьлівыя і незаразьлівыя. Заразьлівымі хваробамі называюцца такія хваробы, якія пераходзяць ад аднэй жывёлы да другой. Выклікаюцца яны маленькімі жывымі арганізмамі гэтак званымі мікробамі, якія пранікаюць у арганізм. Да найбольш распаўсюджаных заразьлівых хвароб каня адносяцца: сап, сібірская язва, мыт (золазы), злучная хвароба, інфэкцыйны аборт, заразьлівае запаленьне лёгкіх, кароста, стрыгучы лішай, крывавая мача, мэнінгітападобнае захварэньне.

Сап—незьлячымая хвароба каня, ад якога яна можа перадавацца, апрача коняй аслу, мулу, а таксама і чалавеку, каровам гэта хвароба не перадаецца. Выражаецца хвароба ў тым, што з наздрэй паяўляецца сьлізь грозна-шэрага колеру і палюкамі крыві. У глыбіні насавых ходаў зьяўляюцца няглыбокія язвы з няроўнымі краямі, абведзенымі ярка-чырвоным валікам. Пры такім паражэньні конь сапіць, часта фыркае і нават кашляе, хутка змораецца і наступова худзее. Пры фырканьні і кашлі гнаявыя брызгі пападаюць у твар чалавека, другому каню ў яслі на корм, ці ў агульнае вадапойнае карыта, выклікаючы гэтым іх заражэньне і захворваньне. Акрамя пералічаных прыкмет зьяўляецца пухліна «пад санкамі»—апухаюць залозы ніжняй чэлюсьці, пухліна на вобмацк халодная і цьвёрдая—гэта так званая лёгачная форма, але ёсьць яшчэ другая форма —скурная. Пры гэтай форме пад скурай на задніх нагах, на грудзёх, шыі зьяўляюцца круглыя плотныя пухліны, велічынёю ад гарошыны да грэцкага гарэха, якія ў далейшым разьмягчаюцца і ператвараюцца ў гнойнікі. Гэтыя гнойнікі лопаюцца і з іх выцякае крывяніста-гнаявая вадкасьць, а на месцы іх застаюцца язвы з ізрытым дном, нібы пакрытым салам. Пры захаванай форме знадворных відавочных прыкмет захварэньня амаль-што няма і яна пазнаецца асобай прышчэпкай, утвараемай вэтурачом у вока. Пры дадатнай рэакцыі праз 6 гадзін з прышчэпленага вока зьяўляецца гнаявое выцячэньне, пры адмоўнай, калі конь сапам не хварэе, пасьля прышчэпкі вока застаецца чыстым, гнаявога выцячэньня не зьяўляецца. Коні, хворыя сапам, ня лечацца і, паводле закону, падлягаюць, па заключэньні вэтнагляду, зьвіштажэньню разам са скурай. Пры падазрэньні каня з прыкметамі сапа да прыбыцьця вэтэрынарнага ўрача неабходна зараз-жа ізаляваць, паіць з асобнага вядра, сьцерагчыся, каб пры кармленьні і вадапоі брызгі з наздрэй не папалі ў твар. Пасьля ўборкі добра вымыць рукі мылам, калі забрудзілася вопратка,—яе трэба зараз-жа зьмяніць.

Сібірская язва—заразьлівае захворваньне ўсіх відаў хатняй жывёлы і чалавека. Захворваньне гэтай хваробай коняй і іншай жывёлы можа зьявіцца пры паяданьні сена, аўса, у якіх маюцца мікробы сібірскай язвы, пры сумесным утрыманьні здаровых з хворымі сібірскай язвай, праз кал, мачу, а таксама праз пакусы авадоў і мух, якія да таго часу сядзелі на хворых сібірскай язвай ці на тру- [illegible]

[illegible]

Мыт (альбо залозы)—заразьлівая хвароба коняй маладога ўзросту [illegible]

гарачая і балючая. У пухліне зьбіраецца гной. Паколькі мыт—хвароба заразьлівая, то пры зьяўленьні ў коняй залызаў неабходна хворага каня адразу ізаляваць, аддзяліць хворых ад здаровых. Мыт (залозы)—хвароба зьлячымая.

Злучная хвароба. Як сама назва паказвае, распаўсюджваньне гэтай хваробы ўтвараецца праз злучку коняй. У нашай мясцовасьці гэта хвароба распаўсюджаньня ня мае. Хвароба хранічная (працяглая). У пачатку зьяўляецца пухліна палавых органаў, потым сып на скуры і ў апошняй стадыі разьвіваюцца паляі рушы. Жарабкі, хворыя гэтай хваробай каструюцца, кабыла аддзяляецца ад усяго пагалоўя і знаходзіцца пад сыстэматычным вэтэрынарным наглядам і лячэньнем.

Інфэкцыйны аборт кабыл альбо заразны. Пры гэтай хваробе кабыла скідвае. Заражэньне кабыл наступае ў зьвязку са злучкай з заражоным жарабком; пры сумесным утрыманьні хворых скінуўшых кабыл у агульнай стайні, зараза перадаецца і праз людзей, даглядаючых за канём, пры кармленьні, паеньні і праз гной, заграьнёны гноем скінутага плада абартыраваўшай кабылы. Выкідыш найчасьцей наступае да 4—8 месяцаў жаробасьці.

Да выкідышу ў кабылы набракае вымя-суднно, сьцячэньне з палавой шчыліны, паменшаны апэтыт і папурасьць. З гэтага відаць, што калі ў гаспадарцы маецца выпадак масавага выкідышу і няма ніякіх іншых прычын, як-та: ушыбаў, гонкі, непамернай працы і г. д., то можна западозрыць заразны аборт. Неабходна накіраваць скінуўшую кабылу да вэтурача і ўзяць у ёй крыві для дасьледаваньня. У кожнай гаспадарцы павінна быць асобае радзільнае памяшканьне для жаробных кабыл. А калі выкідыш наступіў у агульнай стайні, то да высьвятленьня прычын кабылу зараз-жа неабходна аддзяліць. Мёртвы плод з абалонкамі ўбраць і закапаць, а стайню дэзынфэцыраваць расшчынай хлёрнай вапны. Улагалішча скінуўшых кабыл кожнадзённа прамываць 2-проц. растворам лізолу пакуль зноў выцякаючая вада ня будзе зусім чыстай.

Крывавая мача ў коняй выклікаецца асаблівым мікробам і перадаецца кляшчом у летні час на пашы. Пры гэтым захварваньні конь пануры, адчувае вялікі пал. Адмаўляецца ад корму. Сьлізістыя абалонкі жалтушны. Мача іньгды акрашана ў цёмна-чырвоны колер. Калі маецца гэткае захворваньне, раіцца ад лета да лета мяняць пасьцьбішча з тым, каб выклікаючыя захворваньне кляшчы пагіблі ад голаду, з-за адсутнасьці на гэтым месцы па лету крыві каня, якой ён харчуецца. Раіцца для зьнішчэньня кляшчоў рабіць апрысківаньне коняй пахучымі лекамі перад першым выганам у поле. Напрыклад, 2-процантн. расчынай крэаліну, нафталіну з маслам, нафты разам з вадой альбо маслам. Абавязковая кожнадзённая чыстка аслабанае каня ад усялякіх паразітаў і ад кляшча.

Стрыгучы лішай. Гэта хвароба выклікаецца асобым відам грыбка, які пасяляецца ў корні валос. [illegible]

Кароста. Заразьлівая хвароба скуры каня. [illegible]

Вэтурач Шмулевіч.

„Каб разгледзіць такога лоўкага ворага і не паддацца дэмагогіі, трэба ўладаць рэвалюцыйнай пільнасьцю, трэба ўладаць здольнасьцю сарваць маску з ворага і паказаць калгаснікам яго сапраўдны, контррэвалюцыйны твар".

(З прамовы т. Сталіна аб рабоце ў вёсцы).

Канягадоўля—адказны вучастак сацыялістычнага будаўніцтва.

[illegible]

сена ўканомацць корм. Націкжэя гэта мерапрыемствы, але-ж яны значынна не праводзяцца ў радзе месц у жыцьцё. Неправядзеньне паказаных зоогігіенічных мерапрыемстваў выклікае хваробу каня—мэнінгіт, з якой вельмі цяжка змагацца ў канягадоўчай гаспадарцы. Клясавы вораг усімі сродкамі імкнецца сарваць канягадоўлю ў калгасе, ён прымае ўсе захады, каб зоогігіенічныя мерапрыемствы ў канюшні не праводзіліся.

Канягадоўля—неадрыўная частка ўмацаваньня абароны краіны і папаўненьня конскага парку Чырвонай арміі—павінна быць рашучым чынам палепшана.

Урадам на 6 лютага 1933 году прызначан спэцыяльны дзень каня. Канкрэтныя і самыя неабходныя пытаньні сёньняшняга дню: падрыхтоўка добрага каня для веснавой пасеўнай кампаніі 1933 году, для транспарту і Чырвонай арміі, палепшаньне догляду за канём, падвышэньне яго працаздольнасьці, ліквідацыя абязьлічкі, далейшае якаснае палепшаньне коняй, гадаваньне племматар'ялу, падрыхтоўка да злучной кампаніі і аўладаньне зоотэхнікай канягадоўлі камсамолам, калгасьнікамі, конюхамі, брыгадзірамі і членамі праўленьняў калгасаў, адказных за канягадоўлю, стварэньне і беражлівае выдаткаваньне фуражнага фонду і барацьба за захаваньне коняй.

Савецкая грамадзкасьць, камсамол, прафсаюзы, вясковы актыў і калгасьнікі павінны мабілізавацца на справу палепшаньня каня і зрабіць належныя ўмовы для яго.

Па нашай думцы, трэба правесьці наступныя практычныя мерапрыемствы:

а) па ўліку фуражу для коняй, беражным і правільным выдаткаваньні яго, увядзеньні норм;

б) вылучэньне на саўгасах і калгасах адказных за канягадоўлю, выдаткаваньне кармоў, барацьба за кармушку каню;

в) укараненьне зоотэхнікі і зоогігіены каня: чыстка, ацяпленьне, асьвятленьне стайні, захаваньне збруі, хамутоў, догляд за капытамі і нагамі коняй, правільнае паеньне, кармленьне, догляд шляхам арганізацыі самаправерак канягадоўлі, правядзеньня курсаў конюхаў і вытворчых нарад па саўгасах, калгасах і ў горадзе па навучальных установах па аўладаньні зоотэхнікай;

г) падрыхтоўка жарабкоў, падбор іх на лініях разьвядзеньня, расстаноўка іх па злучпунктах, падбор матак да вытворнікаў, складаньне пляну злучной кампаніі з указаньнем матак і да якога жарабка прымацоўваецца (мера ўпяршыню раімая), падрыхтоўка пунктаў спэцыялістаў да штучнага асеменяньня;

д) правядзеньне вэтэрынарна-санітарным пэрсаналам мерапрыемстваў па барацьбе з захварэньнем коняй, арганізацыі аптэчак першай дапамогі каню;

е) працяг будаўніцтва іпадрому—школы племяннога маладняку і правядзеньня зімовага апрабаваньня племматар'ялу на ім, палепшанаму догляду і вылучэньню лепшых коняй у фонд Чырвонай арміі;

ж) арганізацыя грамадзкага кантролю ў калгасах па барацьбе з барбарскімі адносінамі да каня.

Пад кіраўніцтвам партыйных і савецкіх арганізацый, уся маса калгасьнікаў, транспартных рабочых па контранспарце, навуковых працаўнікоў, аграномаў і спэцыялістаў даб'ецца далейшых рашаючых перамог і на фронце канягадоўлі.

Дэцэнт вэтінстытуту Пятроў.

Больш клопат аб конскім маладняку.

Пры дрэнным кармленьні і пры адсутнічаньні належнага догляду жарабок і ад каштоўных вытворнікаў, ня можа сфарміравацца ў моцнага і працаздольнага каня.

Ужо гадавалы жарабок пры нармальных умовах прадстаўляе сабой амаль $2/3$ дарослага каня. Пагэтаму асабліва ўзмацнёна трэба карміць жарабкаў у першы год іх жыцьця. Сільны корм (авёс, вотрубі)—абавязкова. Сена павінна быць самай добрай якасьці—бабовае (канюшына і цімафееўка). Вельмі карысны караньплоды ў першую чаргу морква, потым бурак да 2-х кілёграм на галаву ў дзень. Балотнае, лясное (кіслае) сена для жарабкоў ня прыгодна, гэткае сена бедна зольнымі матэрыямі і жарабкі могуць страдаць рахітам.

Аўсу трэба даваць жарабкам лёгкага тыпу ва ўзросьце да году—да 2-х кілёграм, 2-хгадавалым—да 2½— 3 кілёграм, пры чым вельмі карысна мешаніна з трох частак аўсу, трох частак вотрубей і аднэй часткі макухі. Вельмі карысна даваць жарабкам соль (падсальваць неасоба смачныя кармы) да 10 гр. на галаву ў дзень. Паіць трэба чыстай праточнай вадой —зімой яна павінна быць хатняй тэмпэратуры.

Жарабкоў трэба штодзённа чысьціць. Бяз чысткі жарабкі дрэнна растуць, так як скура зьяўляецца да вядомай ступені і органам дыханьня і выдзяленьня (пот). Забруджваньне яе парушае нармальную работу скуры. Чысьціць трэба шчоткай. Скрэбніца дапускаецца толькі для ачысткі шчоткі. Неабходна таксама даглядваць за капытамі, ачышчаць і своечасова падрэзаць іх, каб яны ня прынялі ўродлівай формы і не сапсавалі-б у далейшым маладога каня.

Памяшканьні для жарабкоў павінны быць сьветлымі, сухімі, цёплымі і з дастатковай колькасьцю паветры. Жарабкі штодзённа павінны атрымаць прагулку. Для гэтага трэба пабудаваць невялікія загончыкі, куды і выпускаць жарабкоў перазьвіцца. З 3-х—4х месячнага ўзросту жарабка трэба прывучаць да неаўздку. Абыходзіцца з ім трэба ласкава, ня крычаць і ня біць, інакш атрымаецца дзікі конь, альбо наровісты.

Для догляду за маладняком неабходна вылучыць вопытных, знаёмых з канягадоўляй і любячых коняй калгасьнікаў. Добрасумленны брыгадзір і конюх не дапусьцяць, каб у іх жарабкі дрэнна ўтрымліваліся і карміліся. У выпадку, калі праўленьне мала зварачвае ўвагі на маладняк, яны павінны ставіць пытаньне на вытворчай нарадзе і пісаць у газэту. Калгасьнік даглядаючы за маладняком, часьцей павінен раіцца з аграномам, зоотэхнікам і вэтэрынарным урачом і акрамя гэтага чытаць спэцыяльную літаратуру і газэты, каб азнаёміцца з вопытам другіх перадавых калгасаў і падзяліцца сваім.

Уся савецкая грамадзкасьць абавязана сачыць за заховай маладняку, выяўляць і сурова караць шкодніка канягадоўлі—клясавага ворага.

С. Ксенакратаў.

Ведаць усе асабістасьці кожнага каня—бяз гэтага нельга наладзіць добры нагляд за ім.

У радзе калгасаў конюхі ня ведаюць чотка сваіх абавязкаў і догляд за прымацаванымі канямі вядуць па ўраўнілаўцы. Праўленьні калгасаў і брыгадзіры мала цікавяцца штодзённай работай конюхаў. У выніку гэтага толькі нязначная колькасьць конюхаў, да і тыя па сваёй уласнай ініцыятыве, правільна наладжваюць догляд за конямі; большая частка конюхаў усё яшчэ чакае ад праўленьня і брыгадзіраў паказаньня аб сваіх чоткіх абавязках.

Некаторыя конюхі лічаць, што пры кармленьні коняй лепшаму каню трэба даць больш корму. Трэба сказаць ня толькі гэтым, але і ўсім конюхам, што гэта і ёсьць самае справядлівае кармленьне коняй: абавязкова трэба ведаць усе асабістасьці кожнага каня, рост і вагу іх, колькі гадзін працаваў той альбо іншы конь, на цяжкай ці на лёгкай працы. І толькі згодна гэтаму разьмяркоўваць фураж паміж конямі не працаваўшаму меншаму каню трэба сярэднюю норму ўстанавіць меншую, большаму і лепшаму —большую норму, калі конь працаваў 6—8 гадзін—дабаўляць такім коням прыблізна ад 50 да 100 проц. ад сярэдняй дачы, галоўным чынам зернавога корму.

Трэба правесьці строгі рэжым эканоміі корму, праводзячы наступныя мерапрыемствы:

1. Вызначаную колькасьць кармоў на зіму разьмеркаваць па месяцах і строга прытрымлівацца гэтага пры выдаткаваньні.

2. Задаваць корм трэба па вазе, для чаго прывазьмыць кашолку альбо іншую мерку. Сена задаваць ня з віл, а з кашолкі, каб ня было раструсак. Добра наладзіць кармушкі, пільна даглядаць за вызначанымі кармамі, каб ня было страт і псаваньня.

3. Лепш уцяпліць памяшканьне для коняй, устанавіць распарадак дню па доглядзе, паеньні, кармленьні, чысткі і прагулкі для жарабкоў, матак, рабочых коняй і маладняку, для кожнай групы паасобку.

4. Весьці дакладны вучот выдаткаваньня кармоў. Усе мерапрыемствы па доглядзе і гадоўлі коняй патрэбна дасканала абгаварыць на вытворчых нарадах конюхаў. Неабходна абвясьціць рашучую барацьбу з разбазарваньнем і расхішчэньнем вызначаных коням кармоў.

Аграном „В. П." Лало.

Разгарачоных коняй нельга адразу паіць і даваць канцэнтраваныя кармы.

«Апой»—гэта народная назва захворваньня капыт пасьля паеньня разгарачонага каня халоднай вадой. Па сутнасьці мы маем тут справу з вострым рэўматычным запаленьнем капыт.

Прызнакі захворваньня наступныя: конь з цяжкасьцю перасоўвае ногі, капыты гарачыя на вобмацак. Пры надаўленьні альбо пастукваньні па капыту конь праяўляе прызнакі сільнай болі. Захворваюць альбо адны пярэднія, альбо адны заднія, альбо ўсе чатыры нагі разам. Тэмпэратура цела звычайна падвышана, пульс і дыханьне частыя.

Пры адсутнасьці належнага лячэньня хвароба зацягваецца, прымае хранічнае цячэньне і нярэдка пераходзіць у невылячымую форму з абезабражанымі капытамі і г. д. Коні часта выбываюць са строю на 10 і больш дзён, а іншады застаюцца няздольнымі да работы і на ўсё жыцьцё.

Прычынай рэўматычнага захворваньня капыт, акрамя апоя (гэта значыць паеньне разгарачонага каня халоднай вадой) зьяўляецца скармліваньне не адпачыўшых, вельмі ўспацеўшых коняй канцэнтраванымі кармамі (аўсом, ячменем), і асабліва, калі гэтыя кармы даюцца зусім сьвежымі і недастаткова вытрыманымі, а таксама сьвежай недастаткова вытрыманай канюшыны.

Рэўматычнае запаленьне капыт можа зьявіцца як асложненьне пасьля колік і інш. жалудачна-кішэчных хвароб і ў выніку празьмернай работы.

Каб папярэдзіць наяўленьне вострага рэўматычнага запаленьня капыт неабходна арганізаваць правільны догляд і карыстаньне канём. Неабходна рашуча ліквідаваць абязьлічку ў рабоце і доглядзе за канём, прэміяваць лепшых, тых хто беражна адносіцца, устанавіць зьдзельную аплату працы на канюшні.

Коням, прышоўшым з цяжкай працы, вельмі ўстаўшым, спацеўшым трэба да таго як увадзіць у памяшканьне—правесьці масаж ног саломенымі жгутамі. Масіраваць ногі трэба зьнізу ўверх супроць шэрсьці.

Разгарачоных коняй нельга паіць, неадпачыўшым пасьля цяжкай работы коням нельга даваць канцэнтраваных кармоў (аўсу ячменю). Нельга даваць коням празьмернай нагрузкі і клапаціцца аб правільным кармленьні і скарыстаньні.

Гэтым папярэджваецца ўказанае захворваньне.

Як лячыць захварэўшага каня?

Пры захворваньні каня вострым рэўматычным запаленьнем капыт, неабходна нямедля аслабаніць яго ад працы, паставіць у добравэнтыляванае памяшканьне на мяккай падлозе. Хворыя капыты трэба намазаць белай глінай, абвязаць мяшочнай матэрыяй альбо проста старым мяшком і час ад часу паліваць халоднай вадой. Хворага каня неабходна паставіць на дыэту, не даючы ў рацыёне зернавы корм, і зьменшыць дачу вады на працягу першых трох дзён да ½ вядра ў суткі. Можна рэкамэндаваць урачам на працягу першых трох дзён рабіць падскурныя ўспрыскваньні арэфавіну і даваць унутр саліцыла-кіслы натр па 20 гр. на прыём два разы ў дзень. Штодзённа зранку і ўвечары рабіць поўгадзінную праводку хворага каня па мяккай дарозе. Ногі трэба расьціраць саломеннымі жгутамі, папярэдне абрызгаўшы іх шкіпідарам са сьпіртам, альбо вадой (у суадносінах 1:10).

Строгае захоўваньне ўсіх паказаных мерапрыемстваў будзе папярэджваць захвараемасьць коняй апоем, а своечасовае правядзеньне рэкамэндуемага лячэньня скароціць час працягу хваробы і зьменшыць выпадкі бракоўкі коняй.

Праф. Фадзееў.

„Другі прыклад шкодніцтва ўжо не ў адносінах да трактара, а ў адносінах да каня. Зноў-такі шкодніцтва было тут арганізавана кулакамі і былымі людзьмі, якіх песенка сьпета, якія з вытворчасьці выбіты і якія прабуюць цяпер усімі способамі пашкодзіць інтарэсам калгаснага сялянства і дзяржавы..."

(З дакладу т. Якаўлева).

ЗА ВЯЛІКАЕ МАСТАЦТВА БАЛЬШАВІЗМУ.

РАБОЧЫ ГЛЯДАЧ ПАВІНЕН БЫЦЬ І РАБОЧЫМ КРЫТЫКАМ.

БДТ-2—ШТОДЗЁННЫЯ КЛОПАТЫ І ДАПАМОГУ, СЫСТЭМАТЫЧНАЕ ПАДТРЫМАНЬНЕ І СТАЛУЮ ПРАЛЕТАРСКУЮ КРЫТЫКУ ЯГО ТВОРЧАСЬЦІ І РАБОТЫ.

Очная стаўка тэатру з гледачом.

(Да вынікаў канфэрэнцыі рабочага гледача).

31 студзеня культаддзелам ГСПС і БДТ-2 была праведзена 1-ая гарадская канфэрэнцыя рабочага гледача.

Гэта канфэрэнцыя мае выключнае значэньне ва ўмовах Віцебшчыны. Ужо па адным тым, што на канфэрэнцыі быў пастаўлен даклад кіраўніцтва тэатру аб працы БДТ-2, аб яго дасягненьнях, недахопах і пляне работ на 1933 год, тым больш, што БДТ-2 зьяўляецца сталым віцебскім тэатрам, канфэрэнцыя мела ня толькі культурна-мастацкае значэньне, але і палітычнае. За працу, далейшы рост і будаўніцтва нацыянальнага савецкага тэатру, якім зьяўляецца БДТ-2, адказваюць ня толькі працаўнікі, непасрэдна працуючыя ў тэатры, а і партыйныя, савецкія і прафэсыянальныя арганізацыі і наогул уся пралетарская грамадзкасьць Віцебшчыны.

Для нас усіх вядома, што бяз удзелу і дапамогі пралетарскай грамадзкасьці, без бальшавіцкай крытыкі і самакрытыкі пройдзенага шляху і сёньняшняй работы тэатру, бяз шчыльнай штодзённай сувязі з рабочым гледачом, з практыкай будняў сацыялістычнага будаўніцтва на буйнейшых прамысловых прадпрыемствах, саўгасах і калгасах, нельга пасьпяхова і правільна вырашыць будаўніцтва пралетарскага мастацтва, пралетарскага тэатру. Крытыка і самакрытыка ў руках нашай партыі і рабочай клясы зьяўляецца магутным сродкам для сацыялістычнага будаўніцтва, для ўмацаваньня дыктатуры пралетарыяту, самай вострай зброяй у барацьбе з рэшткамі капіталістычнай спадчыны ў эканоміцы культуры, працы, быту. Вось гэтай шырока разгорнутай крытыкі, крытыкі жорсткай і непрымірымай, тэатр чакаў ад рабочага гледача, ад 1-й канфэрэнцыі ў цэлым.

У савецкага тэатру няма і ня можа быць іншых задач, акрамя задач усёй партыі, усёй рабочай клясы. Тэатр павінен зьяўляцца арганізатарам думак і пачуцьцяў працоўных у інтарэсах сацыялістычнага будаўніцтва, павінен уключыцца ў паход на выкананьне вялікіх задач, пастаўленых другой пяцігодкай. Выхаваньне сьвядомых будаўнікоў сацыялістычнага грамадзтва, перароблка сьвядомасьці працоўных, барацьба з буржуазнымі і дробнабуржуазнымі перажыткамі ў псыхіцы і сьвядомасьці людзей, разгорнуты паказ грандыёзных маштабаў сацыялістычнага будаўніцтва і яго герояў, паказ твару і тактыкі клясавага ворага—такія агромністыя задачы стаяць перад тэатрам. Ужо з пералічэньня гэтых задач бачна іх адказнасьць і складанасьць, што на выкананьне іх патрэбна мабілізацыя ўсёй нашай энэргіі, волі, ведаў, практыкі.

Канфэрэнцыя рабочага гледача патрабавала няўхільнага выкананьня гэтых пастаўленых партыяй перад тэатрам задач. Яна мабілізавала ўвагу пралетарскай грамадзкасьці Віцебшчыны вакол тэатру, вакол стварэньня патрэбных умоў у працы БДТ—2. Канфэрэнцыя адзначыла, што ёсьць значная частка таварышоў, якія ня толькі недааціньваюць ролі тэатру ў сацыялістычным будаўніцтве, у вырашэньні і канкрэтным ажыцьцяўленьні ленінскай нацыянальнай палітыкі, але проста ігнаруюць яго. Гэта недаацэнка праяўляецца ня толькі ў тым, што прафсаюзныя работнікі амаль нічога ня робяць у арганізацыі рабочага гледача ў штодзённай масава-палітасьветнай працы, але часткай з іх сьвядома нічога ня робіцца па арганізацыі калектыўнага наведваньня пастановак БДТ—2. Да такіх таварышоў і арганізацый можна аднесьці Пашкоўскую—дом асьветнікаў, фабком фабрыкі «Дзьвіна», прафарганізацыі чыгуначнага транспарту, фабком інструмэнтальна-мэблёвай фабрыкі, МК трамвайшчыкаў, саюз гандлёвых і каапэрацыйных служачых. Гэта сьведчыць аб наяўнасьці на практыцы вялікадзяржаўнага шавінізму, супроць якога ня толькі трэба змагацца, а проста мятлой ачышчацца ад такіх элемэнтаў, дапамагаючых фактычна нашаму клясаваму ворагу ў яго барацьбе супроць дыктатуры пралетарыяту і ленінскай нацпалітыкі.

Канфэрэнцыя гледачоў ускрыла гэту недаацэнку, дала рашучы адпор вылазкам вялікадзяржаўных шавіністаў і, на аснове пастаноў апошняга пленуму ГК КП(б)Б аб ажыцьцяўленьні нацпалітыкі, вызначыла рад мерапрыемстваў па ажыцьцяўленьні гэтых пастаноў.

Канфэрэнцыя таксама абгаварыла і работу, якую тэатр прарабіў за час прабываньня ў Віцебску, разгарнуўшы крытыку гэтай работы.

Калектыў тэатру за гэты час паказаў працоўным Віцебшчыны наступныя п'есы: «Разлом», „Першая конная", „На Захадзе бой" і на працягу гэтага сэзону пакажа яшчэ „Вясна", „Напор", „Горад вятроў", „Жаніцьбу Фігаро" і „Вайна да пераможнага канца". У сэнсе абслугоўваньня Чырвонай арміі тэатр прарабіў значную работу, практычна шэфствуючы над Ж-скім палком. За бягучы сэзон зроблена 12 культурна-мастацкіх вылазак па абслугоўваньні часьцей Чырвонай арміі. Праведзена 9 культвылазак непасрэдна на буйнейшыя прадпрыемствы. Зараз тэатрам распрацаваны мерапрыемствы па падрыхтоўцы да 15-й гадавіны Чырвонай арміі і ўдзелу ў надыходзячай бальшавіцкай сяўбе. Але-ж гэтага недастаткова і вельмі недастаткова. Пагэтаму канфэрэнцыя асабліва падкрэсьліла неабходнасьць больш частых вылазак, больш шчыльнай сувязі тэатру з рабочымі і чырвонаармейскімі масамі.

Пад агонь крытыкі канфэрэнцыі была пастаўлена і рэпартуарная палітыка тэатру, выбар п'ес, з пункту гледжаньня іх ідэалёгічнай вытрыманасьці і высаты іх мастацкай якасьці. Глядач патрабаваў ад тэатру зьбегнуць тых памылак, якія мелі месца ў яго ранейшай працы, і недапусьціць іх у далейшым. Але ўдзельнікі канфэрэнцыі ўсё ж недастаткова дэтальна застанаўліваліся на самай мастацкай якасьці п'ес, на недахопах ў творчым мэтадзе тэатру, на недахопах ігравога боку работы актора, як майстарства, культуры, тэхнікі, на недахопах у стварэньні вобразу, яго клясавай праўдзівасьці, яго паводзін. Тэатру вельмі важна атрымаць ад рабочага гледача ацэнку ці правільна калектыў і рэжысэр падыйшлі ў расчыненьні асобных вобразаў-малюнкаў, дзеяў, з пункту гледжаньня асноўнай ідэі, пануючай у дадзенай п'есе, ці адпавядае ўвесь комплекс, усе часткі спэктаклю нашай сацыялістычнай рэчаіснасьці, ці мабілізуе п'еса рабочага гледача на выкананьне задач, пастаўленых партыяй перад рабочай клясай.

Вынікам канфэрэнцыі рабочага гледача павінна зьявіцца падвышэньне мастацкай якасьці прадукцыі тэатру, умацаваньне штодзённай сувязі тэатру з рабочым гледачом, утварэньне ўмоў для бурнага росту тэатру і павышэньня культурна-мастацкага абслугоўваньня пралетарыяту Віцебшчыны.

Дырэктар БДТ-2 Кудзелька.

Наша перавыхаваньне ў БДТ—2.

Сэзон 1929|30 году БДТ—2 працуе ў Менску. Абвешчаны набор маладняка. Пасыпаліся заявы, сярод якіх былі Тунік, Ансон, Трус і інш. Прыймальная камісія. Выклікаюць: дэклямуйце, сьпявайце, скачэце і інш.

Скончыўся прыём. Мы—у тэатры. Тэатр працуе над «Першай коннай». Мы прымаем удзел у масоўках. З намі пачынаюцца заняткі, але не надоўга: тэатр накіроўваецца на гастролі Масква—Ворша—Ленінград. На нас гэта падарожжа зрабіла вельмі вялікі ўплыў. Мы змаглі разам з усім калектывам пацікавіцца музэямі, дварцамі, тэатрамі нашых буйнейшых гарадоў.

Сэзон у Гомелі мы пачалі з працягу нашых заняткаў. Заняткі ішлі бесьперапынна. Гэта вучоба на працягу года дала нам вялікі ўклад па галіне тэатральнай работы. Рыхтуюцца новыя пастаноўкі, у якіх мы ўжо пачынаем прымаць актыўны ўдзел. Імкнемся ствараць вобразы—праўда, яны ў нас няўдалыя атрымоўваліся, але пры дапамозе старэйшых таварышоў, мы дабіваліся пэўных дасягненьняў. Разам з гэтым вучоба працягвалася. Мы паступова пачынаем расьці.

Прышоўшы ў тэатр, мы амаль нічога ня ведалі аб тэатры, мы ў той час глядзелі на тэатр як на нешта абасобленае ад нашага будаўніцтва. На нашаму таму пагляду, тэатр не прадстаўляў такога буйнага ўкладу ў наша сацыялістычнае будаўніцтва. Але нараду з нашым творчым разьвіцьцём у тэатры, нашы пагляды на тэатр зьмяньваюцца. Мы пераканаліся, што тэатр гэта ня толькі месца, дзе можна адпачнуць, а што тэатр зьяўляецца моцнай зброяй у руках пралетарыяту за перавыхаваньне ўсяго грамадзтва.

Тэатр в нас (з рабоча-сялянскай неадукаванай моладзі) зрабіў за невялікі тэрмін досыць моцных барацьбітоў на фронце мастацтва. Тэатр нас перавыхаваў і нараду з гэтым ён намі, як акторамі, перавыхоўваў усю пралетарскую грамадзкасьць.

Актор Ансон.

АБ П'ЕСЕ „НА ЗАХАДЗЕ БОЙ".

Спэктакль на «З а х а д з е б о й» у БДТ-2 ёсьць выдатная зьява ў разьвіцьці беларускага савецкага тэатральнага мастацтва. Перш за ўсё сама п'еса ёсьць гэткі матар'ял, які дае актору магчымасьць для творчасьці. Гэтая п'еса высока стаіць у параўнаньні з ранейшым рэпэртуарам тэатру. І гэта відаць хоць-бы з самае акторскае ігры.

У гэтай кароткай нататцы можна толькі адзначыць факты, не паддаючыся ў аналіз. Акторы: Сяргейчык, Матусэвіч, Глебаўская, Сенько, Вялікі, Бялінскі, Хацкевіч, Ільлінскі, Зьвездачотаў, Тупік і шмат іншых сваёй працай у гэтым спэктаклі выразна даводзяць, што перад гэтым тэатрам самыя шырокія перспэктывы. Што калі тэатр будзе шукаць сапраўды выдатнага рэпэртуару, ён у самы кароткі час высока ўзьніме наша тэатральнае мастацтва. Тое-ж самае можна сказаць і пра рэжысуру. Мікола Міцкевіч, як рэжысэр куды вышэй стаіць у гэтым спэктаклі над сваімі ранейшымі працамі. Рэжысэр на правільным шляху, бо ён імкнецца асмысьліць у мастацкіх вобразах усю тую глыбіню сацыяльных падзей, што адбываліся на захадзе — у Германіі. (На гэту тэму напісана п'еса). І таму спэктакль у пляне рэалізму. Паглыбленьне толькі гэтага шляху будзе спрыяць далейшаму росту тэатру (як, напрыклад, у гэтай п'есе вырас актор Матусэвіч, стварыўшы вобраз Прашэка). І гэты шлях тэатру вымагае далейшага змаганьня з рэшткамі фармалізму, пустога тэхніцызму, што асталося яшчэ ад ранейшых работ тэатру. Хоць-бы, напрыклад, тлумачэньне рэвалюцыйнага натоўпу. Мы тут чуем ня жывы гул жывое масы людзей, а эстрадныя выгукі. Або сцэна з пахаваньнем Рахілі: людзі ня ідуць як жывыя, а рытмічна маршыруюць. Усё гэта зьвязвае актора, абмяжоўвае яго творчыя здольнасьці і магчымасьці. Гэтыя моманты псуюць уражаньне ад тых глыбокіх, выдатных сцэн, якіх так многа ў спэктаклі і якія высока ўздымаюць гэты наш тэатр.

Гэты спэктакль трэба паказаць усім працоўным Віцебску.

Яшчэ адно: на маю думку, спэктакль занадта доўгі.

Кузьма Чорны.

Як я працаваў над роляю Прашэка ў п'есе „На Захадзе бой".

Той, хто глядзеў п'есу «На Захадзе бой», бачыў у ёй барацьбу дзьвух клясаў: рабочай, на чале з камуністычнай партыяй, і буржуазіі, з яе лёкаямі—сацыял-дэмакратамі. Такім чынам, выпяўчэнымі ў п'есе (калі так можна сказаць) зьяўляюцца дзьве групы—камуністычная і сацыял-дэмакратычная Да першай належу і я, як Прашэк.

З атрыманьнем гэтай ролі перада мной паўстала задача перадаць думку аўтара ў мастацкім яе афармленьні сваімі акторскімі сродкамі, шляхам апрэдзяленьня тэмы, лініі ў п'есе, прыёмаў ігры і, самае галоўнае, сацыяльнага раскрыцьця гэтага вобразу.

Ці здолеў я справіцца з тымі задачамі, якія паставіў перад сабою? Сказаць мне самому цяжка, аб гэтым—і ня толькі аба мне і аб іншых выканаўцах—павінен сказаць сам рабочы гляда̄ч. Сваім невялікім артыкулам я хачу пазнаёміць рабочага гледача з маім творчым шляхам у распрацоўцы гэтае ролі.

Я сабе задаваў такое запытаньне: ці можа самы здольны актор выканаць добра тую ці іншую ролю, ня будучы добра падкутым марксыцка-ленінскай тэорыяй? Бязумоўна, не—яна будзе «бяззубай». І таму, узброіўшыся гэтай тэорыяй, я прыступіў да працы над сваёй роляю.

Як ні дзіўна, у час працы я ўспомніў пра граматыку з яе 7 ю склонамі і пачаў іх прыстасоўваць да сваёй ролі, пачынаючы з першага:

Назоўны: Хто? Што?—*Хто* такі ён (Прашэк) у гэтай п'есе і *што* ён сабой уяўляе?

Родны: Каго? Чаго?—*Каго* (чые) ён абараняе інтарэсы і *чаго* ён дамагаецца?

Давальны: Каму? Чаму?—*Каму* ён дапамагае, *чаму* ён служыць. І г. д.

І калі я прапрацаваў усе гэтыя склоны, я яскрава ўбачыў сваю лінію па ўсёй п'есе.

Далей я пачынаю пранікаць у глыбіню сваёй ролі, шукаючы яе афарбоўку, і таму спыняюся на давальным склоне. Прашэк прымае актыўны ўдзел у канспірацыйных сходах, пратэстуе супроць тактыкі буржуазіі і сацыял-дэмакратаў. Здавалася-б, што ён зьяўляецца сапраўдным 100-процантным камуністам, але дзякуючы сваёй суб'ектыўнасьці шкодзіць кампартыі, бо сваімі выступленьнямі дэмаралізуе адсталую частку рабочых. Гэта вельмі характэрна для Прашэка ў малюнку «Сход». Пасьля я пачынаю шукаць надворную афарбоўку сваёй ролі, якая выцякае непасрэдна з унутранага: яго паходка, гэстыкуляцыя, грым і інш.

Усю сваю ролю я стараўся пабудаваць на тым, каб тыя словы, якія я гавару, гучалі шчырасьцю—пазбавіўся ад усялякага акторскага «вайгрышу». Каб усялякія зьявішчы ўспрымаліся ім непасрэдна. Між іншым, у апошня[illegible] малюнак «Кантора», калі я—Прашэк, разга[illegible]ку і, шукаючы падтрымкі ў Отто Вэніга, атрымоўваю адказ: «Таварышы, завяз для Расіі». Прашэк адразу памякчэў: «Ах, для Расіі! Ну, дык гэта іншая справа».

У дапамогу для распрацоўкі ролі я чытаў рад кніжак, як-та: «На Захадзе фронце без перамен»—Рэмарка, «Пралетары расказваюць»—Турэка і інш.

Уся мая праца праводзілася ў цеснай сувязі з рэжысёрам М. А. Міцкевічам, які мне вельмі дапамог у падвышэньні якасьці маёй творчай работы. Ён дапамог мне больш глыбока, шырокаму і ясьней раскрыць аўтарскага замыслу маёй ролі.

Ролю сваю я люблю і ў сучасны момант не закідваю яе, лічачы як закончанай, а, наадварот, з кожным спэктаклем стараюся дапрацаваць, знаходзіць нешта новае.

Актор БДТ-2 Ул. Матусэвіч.

Некаторыя думкі пра пастаноўку п'есы „На Захадзе бой".

П'еса „На Захадзе бой" крапае самую вострую праблему Захаду—крызіс. Пабочна ўведзены рад іншых тэм: вайсковая небясьпека для СССР, гатоўнасьць замежных братэрскіх кампартый (у прыватнасьці, нямецкай) да барацьбы ў абарону здабыткаў і дасягненьняў СССР, актывізацыя нацыянал-фашыстаў, роля сацыял-дэмакраты.

П'еса пабудавана так, што рад зьяў і фігур, паказаных ў іх дыялектычным разьвіцьці, востра і праўдзіва раскрываюць сапраўднае становішча і сапраўдную рэчаіснасьць.

П'еса пабудавана так, што *нібы-та* ня робіць вывадаў, [illegible] *задумацца над пастаўленымі пытаньнямі*. У той-ж час яна з усёй клясавай праўдзівасьцю і сьмеласьцю, не баючыся форм, нязусім прывычных, нязусім знаёмых гледачу, падштурхоўвае яго, накіроўвае на правільныя вывады.

Матар'ял дадзены п'есай аграмадны. Бязвыхаднасьць з тупіку супярэчнасьцей капіталістычнага Захаду пададзена вельмі яскрава. Гэта жыцьцёвая праўда. Памыляецца той глядач, які прыходзіць, зацікаўлены назвай, прыходзіць паглядзець, буржуазнае „разлажэньне", гніль[цё] буржуазіі. П'еса і пастаноўка ня плывуць на паверхні і зусім сьвядома і адказна паказваюць сапраўдную небясьпеку капіталістычнага акружэньня.

Раздаюцца галасы і пытаньні: ці ня «мрачна» п'еса? «На Захадзе бой»—сацыяльная трагедыя, «На Захадзе бой» — клясава-накіраваная п'еса пра рэчаіснасьць, а таму і аўтар і пастаноўшчык дбалі пра тое, каб ня даць, не паказаць павярхоўнага, несапраўднага, абмежаванага ўяўленьня пра капіталістычны Захад. У пастаноўцы і п'есе, праз складанасьць і заблытанасьць сітуацый, людзей і зьявішчаў, паказваецца месца гэтых сітуацый, людзей, зьявішчаў у іх дыялектычным разьвіцьці. Такі паказ і такое вырашэньне, такая пастаноўка пытаньня патрабуе і максымальнага [illegible] падрыхтаванай часткі гледача.

Дыспуты, дыскусіі, канфэрэнцыя рабочага гледача (чарговая канфэрэнцыя праведзена тэатрам 31 студзеня)—павінны сказаць наколькі ўдалося вырашэньне пытаньняў, пастаўленых тэатрам, што трэба дапрацаваць, што добра, што дрэнна, паказаць на памылкі, адзначыць дадатнае. Тэатр, у сваю чаргу, павінен дапамагчы росту і актыўнасьці рабочага гледача, для якога БДТ—2 існуе і які дапамагае яго творчаму росту і росквіту.

Мастацкі кіраўнік БДТ—2 М. Міцкевіч.

-У чым сутнасьць ролі Мэйера.

З усіх пастановак БДТ-2 асабліва сур'ёзную і трудную работу мне прышлося прарабіць над рольлю Мэйера ў п'есе „На Захадзе бой" (пастаноўка рэжысэра Міцкевіча).

Перш за ўсё—гэта п'еса актуальная і павінна вырашыць складанейшыя праблемы клясавай барацьбы ў Германіі. Вырашаецца яна, галоўным чынам, натуралістычна (масавыя сцэны, сход і інш.), за выключэньнем некаторых карцін, пададных часткова гратэскава. Такое вырашэньне, даваемае рэжысэрам т. Міцкевічам, не парушаючы аўтарскай лёгікі і трактоўкі, ясна дае ідэю барацьбы на Захадзе, у даным выпадку ў Германіі. Адсюль роля (я гавару аб Мэйеры) ня можа быць ня ў стылі п'есы.

Я выходзіў з таго, што камуністычная партыя Германіі змагаецца і за прыцягненьне да сябе большасьці працоўных мас, галоўным чынам рабочых, нягледзячы на тое, што яны вышлі з радоў сацыял-дэмакратычнай ці нацыянал-сацыялістычнай партый. Германія ведае рад масавых пераходаў сацыял-дэмакратаў у рады кампартыі. Рабочы Мэйер зьяўляецца адным з такіх сацыял-дэмакратаў, якія пераканаліся ў прадажнасьці і подласьці сваіх правадыроў. Ён, Мэйер, будучы 30 год сацыял-дэмакратам, амаль з фізычным болем перажывае крушэньне сваіх надзей (бязумоўна ён сумленны), і пасьля таго, як „абмеркаваў гэтае пытаньне", пераходзіць у рады барцоў камуністычнай партыі.

Актор А. Гарэлаў.

Адказны рэдактар Л. РОЗЭНБЛЮМ.

АБ ПРАДСТАЎЛЕНЬНІ ЗАЯВАК НА СНАБЖЭНЬНЕ НА САКАВІК.

Пастанова інспэкцыі снабжэньня Віцебскага гарсавету ад 5 лютага 1933 году.

1. Абавязваю ўсіх кіраўнікоў прадпрыемстваў і ўстаноў гор. Віцебску прадставіць к 8 лютага г. г. заяўкі на сакавік месяц, аб фактычнай наяўнасьці рабочых і служачых для ўстанаўленьня кантынгенту на снабжэньне.

2. Заяўкі прадстаўляць у бюро наборных дакумантаў (Гарсавет, першы паверх, пакой № 19, уваход з узьбярэжнай Дзьвіны), па наступнай форме:

Катэгорыя рабочых і служачых.	Колькасьць	
	Асноўных	Утрыманцаў.
1. Асноўных рабочых цэхоў		
2. ІТР		
3. Практыкантаў		
4. Галоўбухаў і бухгальтэр. цэхоў		
5. Прыбіральніц цэхоў .		
6. Работнікаў транспарту, уключоных у прамфін-плян прадпрыемства		
7. МАП (прыбіральшчыкі не цэхоў, вартаўнікі і інш.)		
8. Служачыя, не занятыя фізычнай працай . . .		
9. Работнікі прылаўку і павара		

3. Дзіцячыя ўстановы, падпарадкаваныя гарздраву, і бальніцы заяўкі здаюць гарздраву, які здае агульную заяўку ў Бюро наборных дакумантаў.

4. Дзіцячыя ўстановы, падпарадкаваныя гарАНА, даюць заяўкі ў гарАНА, які здае агульную заяўку ў Бюро наборных дакумантаў.

5. Усе школы, падпарадкаваныя гарАНА, даюць заяўкі ў гарАНА, які здае агульную заяўку ў Бюро наборных дакумантаў.

6. Сярэднія і вышэйшыя навучальныя ўстановы (тэхнікумы, рабфакі і інстытуты), даюць заяўкі непасрэдна ў Бюро наборных дакумантаў.

7. Усе арцелі, падпарадкаваныя віцебскім аб'яднаньням саматужнай прамысловасьці, здаюць заяўкі свайму аб'яднаньню, якое здае агульную заяўку ў Бюро наборных дакумантаў, а ўсе астатнія арцелі свае заяўкі здаюць непасрэдна ў Бюро наборных дакумантаў.

8. Усе ўстановы, падпарадкаваныя гаржылсаюзу, здаюць заяўкі канторы гаржылсаюзу, які здае агульную заяўку ў Бюро наборных дакумантаў.

9. Усе сталоўкі гор. Віцебску, падпарадкаваныя сэктару грамадзкага харчаваньня ВЦРК, даюць заяўкі сэктару ГХ, які здае агульную заяўку ў Бюро наборных дакумантаў.

10. Заяўкі прадставіць не пазьней устаноўленага тэрміну, паказанага ў першым пункце гэтай пастановы. Прадпрыемствы і ўстановы, якія не прадставяць да паказанага тэрміну заяўкі, ня будуць ўключаны на снабжэньне ва сакавік месяц.

11. Кіраўнікі прадпрыемстваў і ўстаноў гораду папярэджваюцца, што непрадстаўленьне справаздачнасьці аб выдачы наборных і хлебных дакумантаў за люты да 7 лютага будзе разглядацца, як разбазарваньне дзяржаўных фондаў, за што вінаватыя будуць прыцягнуты да крымінальнай адказнасьці.

Інспэктар гарснабу Шпілёў.

Загадчык Бюро наборных дакумантаў Капышка.

ДЗЯРЖЦЫРК. На-днях гастролі сусьветнага АТРАКЦЫЁНА
Сані ў паветры.
2 Буслаевы 2
САЧЫЦЕ ЗА АФІШАЙ.
120—3—2

Сёньня 1933 г., у памяшканьні гаржылсаюзу (Вагзальная, 20), а 6 гадзіне ўвечары, склікаецца
ІНСТРУКЦЫЙНАЯ НАРАДА
ўноўабраных старшынь ЖАКТ'аў і ЖБКТ.
Яўка абавязкова.
Старшыня аргкамісіі ВІЛЕНЧЫК.
124 1—1

8 лютага, а 6 гадзіне ўвечары ў памяшканьні Палацу працы, пакой № 22, адбудзецца
нарада завочнікаў прафнавучаньня,
а для працуючых на вячэрняй зьмене НАРАДА адбудзецца 9 лютага, а 10 й гадзіне раніцы, таксама ў Палацы працы. ФЗМК і рабочкомам забясьпечыць яўку.
Завочны інстытут прафнавучаньня.
Гарпрафсавет.
126 1—1

ВІЦГАРТОП **ПАВЕДАМЛЯЕ,**
што абмен драўляных вордэраў, выдадзеных у 1932 г., ПРАЦЯГНУТ ДА 7-га ЛЮТАГА г. г., пасьля чаго ніякіх абменаў ня будзе і ўсе неабмененыя вордэры будуць лічыцца ануліраванымі.
Абмен вордэраў вытвараецца ў к-ры ГАРТОПА.
ВІЦГАРТОП.
119 3—2

Віцебская мантажна-тэхнічная
КАНТОРА УЭА
заключае дагаворы
на мантажныя работы па электраабсталяваньні ў 1933 г. прадпрыемстваў і ўстаноў г. г. Віцебску, Полацку, Воршы і прылягаючых да іх раёнаў.
Прадпрыемствы і ўстановы, прадпалагаючыя вытвараць электрамантажныя работы ў 1933 г., павінны паклапаціцца своечасовым заключэньнем адпаведных дагавароў.
Згодна пастановы СНК СССР, заключэньне ўмоў заканчваецца 15-га лютага г. г.
123—3—1 УЭА.

Сёньня, роўна а 6½ гадз. увечары, у Чырвонаармейскім кіно па Валадарскай вул.
АДБУДЗЕЦЦА
масавы **інтэрнацыянальны вечар МОПР**
з дакладам прадстаўніка ЦК МОПР СССР тав. Дзірдо аб выніках сусьветнага кангрэсу МОПР.
Пасьля дакладу — вялікая мастацкая частка—украінскай трупы.
Яўка ўсяго МОПР-актыву абавязкова і без спазьненьня.
Ячэйкі МОПР атрымліваюць білеты для ўсяго актыву ў гаркаме МОПР.
ГАРКОМ МОПР.
Прапануецца ўсім ячэйкам КП(б)Б і фабкомам забясьпечыць яўку ўсяго МОПР-актыву на інтэрнацыянальны вечар.
Загадчык агітмасаддзелу ГК КП(б)Б СТРОНГІН.
Культпроп ГПС ЛЕВІНА.
118—3—2

Віцгарліт № 12. Друкарня „Камінтэрн", Бая шавіцкая, 10. Тыраж 8.500 экз.